

EBA/GL/2025/01

8. januar 2025

Smernice za upravljanje okoljskih, socialnih in upravljavskih (ESG) tveganj

1. Obveznosti glede skladnosti in poročanja

Vloga teh smernic

1. Te smernice so izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v evropskem sistemu finančnega nadzora oziroma o tem, kako naj se izvaja zakonodaja Unije na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Dolžnost poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do 03.06.2025 organ EBA uradno obvestiti, ali ravna oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da smernic ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletnem mestu organa EBA, z navedbo sklica „EBA/GL/2025/01“. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblašene za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Uradna obvestila bodo v skladu s členom 16(3) objavljena na spletni strani organa EBA.

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Vsebina, področje uporabe in opredelitev pojmov

Vsebina in področje uporabe

5. Te smernice določajo zanesljive ureditve upravljanja, ki jih morajo institucije vzpostaviti v skladu s členom 87a, točka (1), in členom 74 Direktive 2013/36/EU², ter zajemajo:
- (a) minimalne standarde in referenčne metodologije za ugotavljanje, merjenje, upravljanje in spremljanje okoljskih, socialnih in upravljavskih (ESG) tveganj v skladu s členom 87a(5), točka (a), navedene direktive;
 - (b) kvalitativna in kvantitativna merila za ocenjevanje učinka ESG tveganj na profil tveganja in solventnost institucij v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju v skladu s členom 87a(5), točka (c), navedene direktive;
 - (c) vsebino načrtov, ki jih mora upravljalni organ pripraviti v skladu s členom 76(2) navedene direktive in ki vključujejo konkretne roke ter vmesne merljive cilje in mejnike za spremljanje in obravnavanje finančnih tveganj, ki izhajajo iz ESG dejavnikov, vključno s tistimi, ki izhajajo iz procesa prilagajanja in trendov prehoda k ustreznim regulativnim ciljem držav članic in Unije glede ESG dejavnikov, zlasti cilja doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050, kot je določen v Uredbi (EU) 2021/1119, ter, kadar je ustrezno, za mednarodno dejavne institucije, pravnih in regulativnih ciljev tretjih držav v skladu s členom 87a(5), točka (b), navedene direktive.
6. V teh smernicah so obravnavani postopki upravljanja ESG tveganj v institucijah kot del njihovega širšega okvira upravljanja tveganj. Uporabljajo se v zvezi z zanesljivimi strategijami, politikami, procesi in sistemi za ugotavljanje, merjenje, upravljanje in spremljanje ESG tveganj v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju, ki jih morajo imeti institucije, za katere se uporablja Direktiva 2013/36/EU, kot del svojih stabilnih ureditev upravljanja, vključno z okvirom upravljanja tveganj, ki se zahtevajo na podlagi člena 74(1) Direktive 2013/36/EU. Te smernice tudi dopolnjujejo in podrobneje opredeljujejo smernice organa EBA o notranjem upravljanju³ in smernice organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov⁴ v zvezi z upravljanjem ESG tveganj.

² Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES ter razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES (UL L 176, 27.6.2013, str. 338).

³ Smernice organa EBA o notranjem upravljanju v skladu z Direktivo 2013/36/EU (EBA/GL/2021/05).

⁴ Smernice organa EBA o odobravanju in spremljanju kreditov (EBA/GL/2020/06).

7. Pristojni organi in institucije bi morali te smernice uporabljati v skladu z ravniyo uporabe iz člena 109 Direktive 2013/36/EU.

Naslovniki

8. Te smernice so naslovljene na pristojne organe, kot so opredeljeni v členu 4(2), točka (i), Uredbe (EU) št. 1093/2010, ter na finančne institucije, kot so opredeljene v členu 4(1) Uredbe (EU) št. 1093/2010, ki se prav tako uvrščajo med institucije v skladu členom 4(1), točka 3, Uredbe (EU) št. 575/2013⁵.

Opredelitev pojmov

9. Če ni določeno drugače, imajo izrazi v teh smernicah enak pomen kot izrazi, uporabljeni in opredeljeni v Direktivi 2013/36/EU in Uredbi (EU) št. 575/2013.

3. Izvajanje

Datum začetka uporabe

10. Te smernice se za institucije, ki niso majhne in nekompleksne institucije, uporabljajo od 11. januarja 2026. Za majhne in nekompleksne institucije se uporabljajo najpozneje od 11. januarja 2027.

⁵ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

4. Referenčna metodologija za ugotavljanje in merjenje ESG tveganj

4.1 Ocenjevanje pomembnosti

11. Institucije bi morale v okviru referenčne metodologije za ugotavljanje in merjenje ESG tveganj, ki jo morajo vključiti v svoje strategije in notranje postopke, zagotoviti redno ocenjevanje pomembnosti ESG tveganj. To oceno je treba izvesti vsaj vsako leto, za majhne in nekompleksne institucije pa vsaki dve leti. Vendar bi morale institucije, vključno z majhnimi in nekompleksnimi institucijami, v primeru pomembne spremembe svojega poslovnega okolja, povezane z ESG dejavniki, kot so pomembne nove javne politike ali spremembe poslovnega modela, portfeljev ali poslov institucije, oceno posodabljeni pogosteje.
12. Ocenjevanje pomembnosti ESG tveganj je treba izvesti glede na značilnosti institucije, ki zadevni instituciji zagotavlja pregled finančne pomembnosti ESG tveganj za njen poslovni model in profil tveganja in ki je podprto z vzporejanjem ESG dejavnikov in kanalov prenosa v tradicionalne kategorije finančnih tveganj. Ocenjevanje pomembnosti ESG tveganj bi moralo biti usklajeno z drugimi ocenjevanji pomembnosti, ki jih je izvedla institucija, zlasti tistimi, ki so bile izvedene za razkritje pomembnih tveganj v zvezi s trajnostnostjo v skladu z Direktivo 2013/34/EU⁶ in Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/2772⁷, kadar je primerno, in bi moralo biti vključeno v ocenjevanje pomembnosti za namen procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (ICAAP).
13. Pri ocenjevanju pomembnosti ESG tveganj je treba uporabiti pristop, ki temelji na tveganju in pri katerem se upoštevata verjetnost nastanka in potencialen obseg finančnih učinkov ESG tveganj v kratkoročnem in srednjeročnem obdobju ter v dolgoročnem obdobju najmanj desetih let.
14. Da bi institucije celovito ocenile pomembnost ESG tveganj, bi morale zagotoviti, da obseg ocenjevanja pomembnosti ustrezno odraža naravo, obseg in zapletenost njihovih dejavnosti, portfeljev, storitev in produktov. Institucije bi morale upoštevati učinek ESG tveganj na vse tradicionalne kategorije finančnih tveganj, ki so jim izpostavljene, vključno s kreditnim, tržnim, likvidnostnim in operativnim tveganjem (vključno s pravnim tveganjem), tveganjem ugleda ter tveganji poslovnega modela in koncentracije. Pri določanju pomembnih ESG tveganj je

⁶ Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

⁷ Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2772 z dne 31. julija 2023 o dopolnitvi Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede standardov poročanja o trajnostnosti (UL L, 2023/2772, 22.12.2023).

treba upoštevati njihove učinke na kategorije finančnih tveganj ter zneske in/ali deleže izpostavljenosti, prihodka in dobička, ki so izpostavljeni tem tveganjem.

15. Kar zadeva ocenjevanje pomembnosti okoljskih tveganj, bi morale institucije uporabiti kvalitativne in kvantitativne informacije. Institucije bi morale upoštevati dovolj velik nabor okoljskih dejavnikov, ki vključuje vsaj dejavnike, povezane s podnebjem, degradacijo ekosistemov in izgubo biotske raznovrstnosti. Oceniti bi morale dejavnike tveganja prehoda in fizičnega tveganja, pri čemer bi morale upoštevati vsaj naslednje:

a) za tveganje prehoda:

- i. glavne gospodarske sektorje, ki jih financirana sredstva podpirajo ali v katerih ima nasprotna stranka institucije svoje glavne dejavnosti;
- ii. tekoče in morebitne prihodnje bistvene spremembe javnih politik, tehnologij in tržnih preferenc (npr. novi okoljski predpisi ali davčne spodbude, razvoj inovativnih nizkoogljičnih tehnologij, spremembe povpraševanja potrošnikov ali vlagateljev);
- iii. kar zadeva s podnebjem povezana tveganja:
 1. izpostavljenosti do sektorjev, ki zelo prispevajo k podnebnim spremembam, kot je določeno v uvodni izjavi 6 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/1818, tj. sektorjev, navedenih v oddelkih A do H in oddelku L Priloge I k Uredbi (ES) št. 1893/2006⁸, pri čemer se posebej upoštevajo izpostavljenosti do subjektov v sektorju fosilnih goriv;
 2. stopnjo usklajenosti ali neusklajenosti portfeljev z ustreznimi regulativnimi cilji jurisdikcij, v katerih poslujejo – za majhne in nekompleksne institucije ali druge institucije, ki niso velike institucije, vsaj na podlagi splošne kvalitativne ocene;

b) za fizična tveganja:

- i. geografska območja, kjer se nahajajo ključna sredstva nasprotnih strank (npr. proizvodni obrati) in zavarovanja v obliki fizičnega premoženja, zlasti pri izpostavljenostih do nepremičnin;
- ii. raven dovzetnosti za okoljske nevarnosti (npr. nevarnosti, povezane s temperaturo, vetrom, vodo ali trdno maso) ob uporabi različnih podnebnih

⁸ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/1818 z dne 17. julija 2020 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2016/1011 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z minimalnimi standardi za referenčne vrednosti EU za podnebni prehod in referenčne vrednosti EU, usklajene s Pariškim sporazumom (UL L 406, 3.12.2020, str. 17) – uredba o standardih podnebnih referenčnih vrednosti – uvodna izjava 6: sektorji, navedeni v oddelkih A do H in oddelku L Priloge I k Uredbi (ES) št. 1893/2006.

scenarijev in poti prehoda ali, za majhne in nekompleksne institucije in druge institucije, ki niso velike institucije, ob uporabi vsaj enega neugodnega scenarija.

16. Institucije bi morale v okviru ICAAP utemeljiti in dokumentirati svoje ocene pomembnosti ESG tveganj, vključno z uporabljenimi metodologijami in pragovi, upoštevanimi vhodnimi podatki in dejavniki ter glavnimi rezultati in sprejetimi zaključki, vključno z zaključki o nepomembnosti.
17. Institucije bi morale v skladu z oddelkom 4.2, oddelkom 5 oziroma oddelkom 6 razviti in izvajati metode merjenja, ureditve upravljanja tveganj in procese načrtovanja prehoda, ki temeljijo na rezultatih ocenjevanja pomembnosti in so z njimi sorazmerni. V ta namen bi morale imeti obsežnejše in bolj izpopolnjene ureditve za ESG tveganja, ki so opredeljena kot pomembna. Po drugi strani bi morale metodologije za merjenje ESG tveganj ter metrike za spremljanje ESG tveganj, ki jih uporabljajo institucije, z informacijami podpirati redne posodobitve ocen pomembnosti. Institucije, ki niso velike institucije, z manj kompleksnimi dejavnostmi lahko uporabljajo manj obsežne in napredne ureditve, ki pa bi morale biti sorazmerne z rezultati njihovega ocenjevanja pomembnosti ESG tveganj.

4.2 Opredelitev in merjenje ESG tveganj

4.2.1. Splošna načela

18. Notranji postopki institucij bi morali kot del minimalnih standardov za opredelitev in merjenje ESG tveganj vključevati orodja in metodologije za oceno dejavnikov ESG tveganj in njihovih kanalov prenosa v različne kategorije bonitetnih tveganj in metrike za finančna tveganja, ki vplivajo na izpostavljenosti institucije, tudi iz na prihodnost usmerjene perspektive.
19. Da bi institucije zagotovile ustrezno prepoznavanje in upravljanje ESG tveganj, bi morale upoštevati morebitni kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni učinek teh tveganj. V ravni razdrobljenosti in natančnosti podatkovnih točk, orodij za količinsko opredelitev, metod in kazalnikov, ki jih uporabljajo institucije, se bi morale upoštevati njihova ocena pomembnosti ter njihova velikost in kompleksnost, ta raven pa bi morala biti na splošno višja za kratkoročno in srednjeročno obdobje. Dolgoročni časovni horizont je treba zajeti vsaj s kvalitativnega vidika ter ga upoštevati v strateških ocenah in odločitvah.
20. Kar zadeva okoljska tveganja, bi morali notranji postopki in metodologije institucijam omogočati, da:
 - a. količinsko opredelijo s podnebjem povezana tveganja, na primer z ocenjevanjem verjetnosti uresničitve in razsežnosti finančnih posledic, ki izhajajo iz dejavnikov, povezanih s podnebjem;
 - b. ustrezno razumejo finančna tveganja, ki lahko izhajajo iz drugih vrst okoljskih tveganj, kot so tveganja, ki izhajajo iz degradacije narave, vključno z izgubo biotske

raznovernosti in izgubo ekosistemskih storitev, ali iz neusklajenosti dejavnosti z ukrepi za zaščito, obnovo in/ali zmanjšanje negativnih učinkov na naravo;

- c. določijo ključne kazalnike tveganja, ki zajemajo vsaj kratkoročni in srednjeročni časovni horizont ter obseg izpostavljenosti in portfeljev, določen v skladu z rezultati ocenjevanja pomembnosti.

21. Kar zadeva socialna in upravljalna tveganja, pri katerih kvantitativne informacije sprva niso na voljo /razpoložljive, bi morali notranji postopki institucij zajemati metode, s katerimi institucije najprej kvalitativno ocenijo možne učinke teh tveganj na poslovanje in finančna tveganja, s katerimi se srečuje, nato pa postopoma razvijejo naprednejše kvalitativne in kvantitativne merila. Institucije bi morale postopoma izboljšati svoje pristope ob upoštevanju regulativnega in znanstvenega napredka ter napredka na področju razpoložljivosti podatkov in metodologije.
22. Kar zadeva medsebojni vpliv med različnimi kategorijami ESG tveganj, bi morali notranji postopki institucij zagotoviti, da se vsaka kategorija tveganja najprej oceni ob upoštevanju njenih posebnih značilnosti, nato pa se upoštevajo morebitne medsebojne povezave in soodvisnosti pri merjenju teh tveganj.

4.2.2. Podatkovni procesi

23. Notranji postopki institucij bi morali zagotavljati izvajanje zanesljivih sistemov upravljanja informacij za opredelitev, zbiranje, strukturiranje in analizo podatkov, ki so potrebni za podporo ocenjevanju, upravljanju in spremljanju ESG tveganj. Take sisteme je treba vzpostaviti v celotni instituciji kot del splošnega upravljanja podatkov in informacijske infrastrukture. Institucije bi morale redno pregledovati svoje prakse, da bi zagotovile sprotne prilagajanje javnim (npr. večja razpoložljivost podatkov zaradi regulativnih pobud) in tržnimi spremembam, ter vzpostaviti ureditve za ocenjevanje in izboljšanje kakovosti podatkov.
24. Notranji postopki institucij bi morali zagotavljati, da institucije zbirajo in uporabljajo informacije, potrebne za ocenjevanje, upravljanje in spremljanje sedanjih in bodočih ESG tveganj, ki so jim lahko izpostavljene prek svojih nasprotnih strank, pri čemer bi si morale prizadevati za zbiranje podatkov za posamezno stranko in sredstvo na ustrezni ravni razdrobljenosti.
25. Notranji postopki institucij bi morali temeljiti na notranjih in zunanjih razpoložljivih podatkih o ESG tveganjih, vključno z rednim pregledovanjem in uporabo informacij o trajnostnosti, ki jih razkrijejo njihove nasprotni stranke, zlasti v skladu z evropskimi standardi poročanja o trajnostnosti, razvitimi v skladu z Direktivo 2013/34/EU, ali standardom prostovoljnega poročanja za mala in srednja podjetja (MSP), ki ne kotirajo na borzi, kot je določeno v sporočilu COM(2023) 535 o svežnju za pomoč MSP⁹.

⁹ COM(2023) 535 final, Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Sveženj pomoči za MSP.

26. Institucije bi morale oceniti, kateri drugi viri podatkov bi učinkovito podpirali ocenjevanje, upravljanje in spremljanje ESG tveganj, kot so informacije, pridobljene od strank in nasprotnih strank v okviru novih in obstoječih poslovnih odnosov, ali podatki, ki jih zagotavljajo zunanji ponudniki. Kadar institucije za dostop do podatkov o ESG tveganjih uporabljajo storitve zunanjih ponudnikov, bi morale zagotoviti, da dovolj dobro razumejo vire, podatke in metodologije, ki jih uporabljajo ponudniki podatkov, vključno z njihovimi morebitnimi omejitvami.
27. Kadar kakovost ali razpoložljivost podatkov sprva ne zadošča za potrebe upravljanja tveganj, bi morale institucije oceniti te vrzeli in njihove možne učinke. Institucije bi morale izvajati in dokumentirati ukrepe za odpravo teh vrzeli, vključno z uporabo ocen ali približkov, na primer na podlagi značilnosti celotnega sektorja ali geografske lokacije, ter, kadar je mogoče, izvesti prilagoditve za upoštevanje značilnosti posamezne nasprotne stranke. Sčasoma, ob izboljšanju razpoložljivosti in kakovosti podatkov o ESG tveganjih, bi si morale institucije prizadevati za postopno zmanjšanje uporabe ocen in približkov.
28. Kar zadeva nasprotne stranke, ki so velika podjetja, kot so opredeljena v členu 3(4) Direktive 2013/34/EU, bi morale institucije razmisliti o zbiranju ali pridobivanju naslednjih podatkovnih točk, kadar je primerno:
- a. v zvezi z okoljskimi tveganji:
 - i. geografske lokacije ključnih sredstev (npr. proizvodnih obratov) in izpostavljenosti okoljskim nevarnostim (npr. nevarnostim, povezanim s temperaturo, vetrom, vodo ali trdno maso) na ravni razdrobljenosti, ki je potrebna za ustrezno analizo fizičnih tveganj, in razpoložljivost zavarovanja;
 - ii. trenutnih in, če so na voljo, ciljnih emisij toplogrednih plinov s področij 1, 2 in 3 v absolutni vrednosti in po potrebi v vrednosti intenzivnosti;
 - iii. odvisnosti od fosilnih goriv, in sicer v smislu vložkov ekonomskih dejavnikov ali osnove prihodkov;
 - iv. zahtev po energiji in vodi in/ali njuni porabi, in sicer v smislu vložkov ekonomskih dejavnikov ali osnove prihodkov;
 - v. ravni energijske učinkovitosti za izpostavljenosti do nepremičnin in sposobnosti nasprotne stranke, da servisira dolg;
 - vi. sedanjih in pričakovanih finančnih učinkih okoljskih tveganj in priložnosti na finančni položaj, finančno uspešnost in denarne tokove nasprotne stranke;
 - vii. strateških načrtih, povezanih s prehodom, vključno z načrtom prehoda za blažitev podnebnih sprememb, razkritih v skladu s členom 19a ali 29a Direktive (EU) 2022/2464, če so na voljo;

b. v zvezi s socialnimi in upravljavskimi tveganji:

- i. uskladitvi s Smernicami OECD za večnacionalne družbe, Smernicami OZN za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu ter deklaracijo Mednarodne organizacije dela o temeljnih načelih in pravicah pri delu;
- ii. negativnih pomembnih učinkih na njihove delavce, delavce v vrednostni verigi, prizadete skupnosti in potrošnike/končne uporabnike, vključno z informacijami o prizadevanjih za skrbni pregled ali postopkih skrbnega pregleda, da se taki učinki preprečijo in odpravijo.

29. Za izpostavljenosti do drugih vrst nasprotnih strank, ki niso velika podjetja, bi morale institucije:

- a. določiti podatkovne točke, potrebne za ugotavljanje, merjenje in upravljanje ESG tveganj, ob upoštevanju seznama iz odstavka 28 za podporo tej oceni;
- b. kadar je to potrebno zaradi podatkovnih vrzeli, uporabiti strokovno presojo, kvalitativne podatke, ocene na ravni portfelja in približke v skladu z odstavkom 27.

4.2.3. Glavne značilnosti referenčnih metodologij za ugotavljanje in merjenje ESG tveganj

30. Notranji postopki institucij bi morali zagotavljati kombinacijo metodologij za ocenjevanje tveganj, vključno z metodologijami, ki temeljijo na izpostavljenosti, sektorjih, portfeljih in scenarijih, ki so opisane v odstavkih 31 do 42. Kombinacija metodologij mora biti sestavljena tako, da institucijam omogoča celovito oceno ESG tveganj za vse časovne horizonte. Da bi pridobile kratkoročni pregled nad vplivom ESG tveganj na profil tveganja in dobičkonosnost njihovih nasprotnih strank, bi morale institucije uporabljati vsaj metode, ki temeljijo na izpostavljenosti. Metode, ki temeljijo na sektorjih, portfeljih in scenarijih, bi morale institucije uporabljati zlasti za podporo procesa srednjeročnega načrtovanja ter opredelitev limitov tveganja in nagnjenosti k prevzemanju tveganj za usmerjanje institucije k njenim strateškim ciljem. Z metodami, ki temeljijo na scenarijih, pa bi morale institucije oceniti svojo občutljivost na ESG tveganja v različnih časovnih horizontih, tudi na dolgi rok..

a. Metode, ki temeljijo na izpostavljenosti

31. Na ravni posamezne izpostavljenosti bi morale imeti institucije v skladu z določbami odstavkov 126 in 146 smernic EBA o odobravanju in spremljanju kreditov vzpostavljene notranje postopke za ocenjevanje, kako so dejavnosti in ključna sredstva njihovih nasprotnih strank izpostavljena dejavnikom ESG, zlasti okoljskim dejavnikom in vplivu podnebnih sprememb, ter za ocenjevanje ustreznosti blažilnih ukrepov. V ta namen bi morale institucije zagotoviti, da se ESG dejavniki, zlasti okoljski, ustrezno odražajo v njihovih notranjih postopkih za razvrščanje tveganj, se upoštevajo v splošni oceni tveganja neplačila posojilojemalca in da

so, kadar je to upravičeno zaradi njihove pomembnosti, vključeni v kazalnike tveganja, notranje modele kreditnega točkovanja ali bonitetne modele ter v vrednotenje zavarovanja s premoženjem.

32. Kar zadeva ocenjevanje okoljskih tveganj na ravni posamezne izpostavljenosti, bi morali notranji postopki institucij vključevati nabor dejavnikov tveganja in meril, ki zajemajo dejavnike fizičnega tveganja in tveganja prehoda. Za velike institucije, če je ustrezno, to vključuje vsaj:

- a) stopnjo dovzetnosti za okoljske nevarnosti ob upoštevanju geografske lokacije ključnih sredstev nasprotnih strank in dajalcev jamstev ali fizičnega premoženja, s katerim so zavarovane izpostavljenosti, pri čemer se upoštevajo bilančne in zunajbilančne izpostavljenosti;
- b) stopnjo dovzetnosti za tveganja prehoda ob upoštevanju ustreznega tehnološkega razvoja, vpliva veljavnih ali prihodnjih okoljskih predpisov, ki vplivajo na sektor dejavnosti nasprotne stranke, trenutnih in, če so na voljo, ciljnih emisij toplogrednih plinov nasprotne stranke v absolutni vrednosti ter, če je ustrezno, v obliki intenzivnosti, vpliva razvijajočih se tržnih preferenc in ravni energetske učinkovitosti v primeru izpostavljenosti do stanovanjskih ali poslovnih nepremičnin skupaj s sposobnostjo nasprotnih strank, da servisirajo dolg;
- c) izpostavljenost poslovnega modela in/ali dobavne verige nasprotne stranke kritičnim motnjam zaradi okoljskih dejavnikov, kot so vpliv izgube biotske raznovrstnosti, pomanjkanje vode ali onesnaževanje;
- d) izpostavljenost nasprotne stranke tveganju ugleda in pravnemu tveganju ob upoštevanju zaključenih, nerešenih ali skorajšnjih pravnih sporov, povezanih z okoljskimi vprašanji;
- e) (načrtovano) strukturo zapadlosti ali ročnosti izpostavljenosti ali sredstva;
- f) dejavnike, ki zmanjšujejo tveganje, kot je zasebno ali javno zavarovalno kritje, na primer na podlagi veljavnih nacionalnih shem za primer naravnih nesreč ali podobnih okvirov, in sposobnost nasprotne stranke, da zagotovi odpornost na tveganje prehoda in fizično tveganje, vključno s pripravo v prihodnost usmerjenega načrta prehoda.

33. Kadar podatki, potrebni za oceno nekaterih meril, še niso na voljo, na primer za nasprotne stranke iz segmenta manjših podjetij, bi morale institucije upoštevati korake, navedene v odstavkih 26, 27 in 29.

34. Kar zadeva ocenjevanje socialnih in upravljavskih tveganj na ravni posamezne izpostavljenosti, bi morale institucije izvajati postopke skrbnega pregleda, da bi ocenile finančne posledice, ki izhajajo iz socialnih in upravljavskih dejavnikov, ter dovzetnost poslovnega modela nasprotne stranke za te dejavnike. Pri tem bi morale upoštevati, koliko

podjetniške nasprotne stranke spoštujejo družbene standarde in standarde upravljanja, kot so navedeni v odstavku 28(b)(i), izpostavljenost nasprotne stranke pravnemu tveganju, ki izhaja iz socialnih ali upravljaljskih vprašanj, ter veljavno zakonodajo v jurisdikciji, v kateri nasprotna stranka posluje.

b. Metode, ki temeljijo na sektorjih, portfeljih in skladnosti portfeljev

35. Notranji postopki institucij bi morali zagotavljati metodologije, ki temeljijo na sektorjih in portfeljih, zlasti orodja za grafični prikaz pogostosti in moči vpliva posameznih dejavnikov (heat maps), na katerih so v obliki grafikona ali lestvice poudarjena ESG tveganja posameznih gospodarskih (pod)sektorjev, kot je navedeno v odstavkih 127 in 149 smernic organa EBA o odobranju in spremljanju kreditov. Metodologije institucij bi morale omogočati razvrstitev njihovih portfeljev glede na dejavnike ESG tveganj ter ugotavljanje morebitnih koncentracij za eno ali več vrst ESG tveganj.
36. Kar zadeva ESG dejavnike, ki niso povezani s podnebjem, bi morale velike institucije razviti:
- a) metode za opredelitev sektorjev, ki so močno odvisni od ekosistemskih storitev ali imajo pomemben vpliv nanje, ter orodja za merjenje finančnih vplivov degradacije narave in ukrepov, namenjenih zaščiti, ponovni vzpostavitvi in/ali zmanjševanju negativnih vplivov na naravo;
 - b) pristope za merjenje pozitivnih ali negativnih učinkov svojih portfeljev na doseganje ciljev trajnostnega razvoja OZN in ocenjevanju morebitnih s tem povezanih finančnih tveganj.
37. Kar zadeva s podnebjem povezana tveganja, bi morali notranji postopki institucij zagotavljati uporabo vsaj ene metodologije skladnosti portfeljev, da se na ravni posameznih sektorjev oceni stopnja usklajenosti portfeljev institucij s potmi prehoda, povezanimi s podnebjem, in/ali referenčnimi scenariji. Institucije bi morale razmisliti tudi o oceni usklajenosti na ravni nasprotne stranke, na primer s primerjavo intenzivnosti emisij toplogrednih plinov posamezne nasprotne stranke z relevantnimi sektorskimi referenčnimi vrednostmi.
38. Za namene odstavka 37 bi morale institucije uporabljati scenarije, ki so znanstveno utemeljeni, relevantni za sektorje gospodarske dejavnosti in geografske lokacije njihovih izpostavljenosti, posodobljeni in so pripravljeni s strani nacionalnih organizacij, organizacij EU ali mednarodnih organizacij, kot so nacionalne agencije za okolje, Skupno raziskovalno središče (JRC) Evropske komisije, Mednarodna agencija za energijo (IEA), Mreža za ozelenitev finančnega sistema (NGFS) in Medvladni panel za podnebne spremembe (IPC). Sektorske poti k razogljičenju bi morale biti usklajene z veljavnimi cilji politike, kot sta cilja EU, da do leta 2050 doseže neto ničelne emisije toplogrednih plinov in do leta 2030 zmanjša emisije za 55 % v primerjavi z ravno iz leta 1990, ali katerim koli nacionalnim ciljem, kadar je to relevantno.
39. Za namene odstavka 37 bi morale institucije na podlagi značilnosti svojih portfeljev, rezultatov ocene pomembnosti ter njihove velikosti in kompleksnosti določiti ustrezen obseg

ocenjevanja usklajenosti portfeljev in stopnjo izpopolnjenosti uporabljenih metodologij. Velike institucije z vrednostnimi papirji, s katerimi se trguje na reguliranem trgu v Uniji, bi morale upoštevati seznam sektorjev, vključenih v predlogo 3 Priloge I k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2022/2453¹⁰. Majhne in nekompleksne institucije ter druge institucije, ki niso velike institucije, lahko za ocenjevanje usklajenosti portfelja uporabijo reprezentativne vzorce izpostavljenosti v svojih portfeljih.

40. Institucije bi morale utemeljiti in dokumentirati svoje metodološke izbire, vključno z izbiro scenarijev in izhodiščnega leta, izborom sektorjev, pri majhnih in nekompleksnih institucijah ter drugih institucijah, ki niso velike institucije, tudi opredelitvijo reprezentativnega vzorca izpostavljenosti ter vsako pomembno metodološko spremembo skozi čas. Kadar podatki za merjenje usklajenosti niso na voljo, bi morale institucije upoštevati korake, navedene v odstavkih 26, 27 in 29.
41. Institucije bi morale spoznanja, pridobljena z metodologijami za podnebno skladnost portfelja, upoštevati pri:
 - a. ocenjevanju in spremljanju s podnebjem povezanih prehodnih tveganj, ki izhajajo iz neusklajenosti nasprotnih strank in/ali portfeljev z regulativnimi cilji EU, držav članic ali tretjih držav, in potmi prehoda skladno z veljavnimi podnebnimi cilji, ter morebitnih s tem povezanih finančnih tveganj;
 - b. odločanju o oblikovanju in uresničevanju svoje nagnjenosti k prevzemanju tveganj, poslovne strategije in načrtovanja prehoda, tudi v zvezi s prednostnim razvrščanjem sodelovanja z določenimi nasprotnimi strankami.

c. Metode, ki temeljijo na scenarijih

42. Notranji postopki institucij bi morali poleg metod, ki temeljijo na izpostavljenosti, sektorjih, portfeljih in skladnosti portfeljev, zagotavljati tudi uporabo analiz, ki temeljijo na scenarijih, s katerimi se preverja odpornost institucij na ESG tveganja v različnih scenarijih, in sicer najprej za tveganja, povezana s podnebjem¹¹.

¹⁰ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/2453 z dne 30. novembra 2022 o spremembi izvedbenih tehničnih standardov iz Izvedbene uredbe (EU) 2021/637 glede razkritja okoljskih, socialnih in upravljaljskih tveganj (UL L 324, 19.12.2022, str. 1).

¹¹ Točka (d) pooblastila iz člena 87a(5) Direktive 2013/36/EU bo obravnavana z oblikovanjem dopolnilnih smernic EBA o analizi scenarijev za testiranje odpornosti institucij na ESG dejavnike.

5. Minimalni standardi in referenčna metodologija za upravljanje in spremljanje ESG tveganj

5.1 Načela upravljanja ESG tveganj

43. Institucije bi morale za namene vključevanja ESG tveganj v okvir upravljanja tveganj za celotno institucijo v skladu z odstavkom 152 smernic EBA o notranjem upravljanju upoštevati vlogo ESG tveganj kot morebitnih dejavnikov v okviru vseh tradicionalnih kategorij finančnih tveganj, vključno s kreditnim, tržnim in operativnim tveganjem (tudi s pravnim tveganjem), tveganjem ugleda, likvidnostnim tveganjem ter tveganji poslovnega modela in koncentracije.
44. Institucije bi morale ESG tveganja vključiti v svoje redne sisteme in procese upravljanja tveganj, s čimer bi zagotovile skladnost s svojimi splošnimi poslovnimi strategijami in strategijami upravljanja tveganj, vključno z načrti v skladu s členom 76(2) Direktive 2013/36/EU, kot je podrobneje opredeljeno v oddelku 6. Zagotoviti bi morale, da imajo popolnoma integriran pristop, pri katerem so ESG tveganja ustrezno zajeta in upoštevana kot del strategij, politik in limitov upravljanja tveganj. Če imajo vzpostavljene posebne ureditve za ESG tveganja, bi morale zagotoviti, da se to odraža v rednem okviru upravljanja tveganj in je vanj vključeno.
45. Institucije bi morale razviti trden in zanesljiv pristop k upravljanju in zmanjševanju ESG tveganj v kratkoročnem in srednjeročnem obdobju ter v dolgoročnem obdobju najmanj desetih let, pri čemer bi morale upoštevati načela iz odstavka 19.
46. Institucije bi morale določiti, katera kombinacija orodij za upravljanje in zmanjševanje tveganj bi k temu najbolj prispevala, pri čemer bi morale upoštevati vrsto orodij, vključno z naslednjimi:
- a) sodelovanje z nasprotnimi strankami, katerega cilj je boljše razumevanje profila tveganja nasprotne stranke ter zagotavljanje skladnosti z nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganj in strateškimi cilji, zlasti z:
 - i. določitvijo nabora nasprotnih strank, s katerimi je treba sodelovati, ob upoštevanju rezultatov ocene pomembnosti in postopka merjenja tveganja;
 - ii. vzpostavitev dialoga s temi nasprotnimi strankami, da se pregleda njihova odpornost na ESG tveganja ob upoštevanju sektorske zakonodaje, ki vpliva na te nasprotne stranke, in morebitnega načrta prehoda, ki so ga pripravile;

- iii. če je ustrezno in mogoče, zagotavljanjem ustreznih informacij in nasvetov strankam glede ocenjevanja ali zmanjševanja ESG tveganj, ki so jim izpostavljene, in
 - iv. razmislekom o vrsti ukrepov na ravni posamezne nasprotne stranke, kot so prilagoditev ponudbe produktov, dogovor o načrtu in popravni ukrepi za podporo prizadevanjem za prehod in povečanje odpornosti nasprotne stranke, ali v skrajnem primeru prekinitev odnosa, kadar se šteje, da nadaljevanje odnosa ni združljivo z načrti in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganj;
- b) prilagoditev finančnih pogojev (npr. vključno s pogodbeno dogovorjenimi zaščitnimi in popravni ukrepi), pogojev (npr. zapadlost) in/ali cenovne politike z uporabo meril, pomembnih za ESG tveganja, ter strategije upravljanja tveganj in politike glede notranjega kapitala ;
 - c) upoštevanje ESG tveganj pri oblikovanju sektorskih politik ter pri določanju globalnih, regionalnih in sektorskih limitov tveganja, omejitev izpostavljenosti in strategij zmanjšanja finančnega vzvoda;
 - d) diverzifikacija kreditnih in naložbenih portfeljev na podlagi meril, pomembnih za ESG tveganja, na primer v smislu gospodarskih sektorjev ali geografskih območij;
 - e) druga orodja za upravljanje tveganj, ki se zdijo primerna v skladu z nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganj, kot je morebitna prerazporeditev financiranja med sektorji in znotraj njih v smeri izpostavljenosti, ki so bolj odporne na ESG tveganja.

5.2 Strategije in poslovni modeli

47. Institucije bi morale ESG tveganja upoštevati pri razvoju in izvajanju svojih splošnih poslovnih strategij in strategij upravljanja tveganj, kar bi morale vključevati vsaj:
- a) razumevanje in ocenjevanje poslovnega okolja, v katerem poslujejo, ter tega, kako so na kratek, srednji in dolgi rok zaradi dejavnikov ESG izpostavljene strukturnim spremembam v gospodarstvu, finančnem sistemu in konkurenčnem okolju;
 - b) razumevanje in ocenjevanje, kako lahko ESG tveganja, zlasti dejavniki okoljskih tveganj, vključno s tveganjem prehoda in fizičnim tveganjem, na kratek, srednji in dolgi rok negativno vplivajo na uspešnost njihovega poslovnega modela in vzdržnost njihove poslovne strategije, vključno z dobičkonosnostjo in viri prihodkov;
 - c) upoštevanje, kako lahko ESG tveganja, zlasti dejavniki okoljskih tveganj, vključno s tveganji prehoda in fizičnim tveganjem, vplivajo na njihovo zmožnost, da dosežejo strateške cilje in ostanejo v okviru nagnjenosti k prevzemanju tveganj;

- d) oblikovanje, izvajanje in spremljanje načrtov in ciljev, kot je določeno v oddelku 6.
48. Institucije bi morale za namene odstavka 47 in zaradi zagotavljanja dovolj premišljenih strategij upoštevati spoznanja, pridobljena s kombinacijo v prihodnost usmerjenih metod ocenjevanja tveganj, vključno z:
- a) metodologijami skladnosti portfelja, kot so opisane v oddelku 4.2;
 - b) analizami scenarijev okoljskega tveganja, ob upoštevanju (morebitnega) poslovnega okolja, v katerem bi lahko poslovale na kratek, srednji in dolgi rok, in sicer vsaj za obdobje desetih let;
 - c) podnebnimi ali okoljskimi stresnimi testi, ki jih izvaja institucija.
49. Institucije bi morale celovito razumeti svoj poslovni model, strateške cilje in strategijo upravljanja tveganj z vidika ESG tveganj ter zagotoviti, da so njihovo upravljanje, postopek načrtovanja prehoda in okvir upravljanja tveganj, vključno z nagnjenostjo k prevzemanju tveganj, primerni za izvajanje.

5.3 Nagnjenost k prevzemanju tveganj

50. Institucije bi morale zagotoviti, da so v okviru njihove nagnjenosti k prevzemanju tveganj jasno opredeljena in obravnavana ESG tveganja, ki so del njihovega popisa tveganj glede na opravljeno oceno pomembnosti. Določene bi morale biti tudi raven in vrste ESG tveganj, ki so jih institucije pripravljene prevzeti v svojem portfelju, tudi kar zadeva cilje glede koncentracije in razpršenosti portfelja. Vključevanje ESG tveganj v nagnjenost k prevzemanju tveganj bi moralo biti skladno s strateškimi cilji in zavezami institucije ter z načrti in cilji iz oddelka 6.
51. Nagnjenost k prevzemanju tveganj je treba uveljavljati ob podpori ključnih kazalnikov tveganja, povezanih z ESG tveganji, vključno z morebitnimi limiti, pragovi ali izključitvami. Pri določitvi relevantnih in ustreznih ključnih kazalnikov tveganja bi morale institucije upoštevati rezultate ocene pomembnosti in posebnosti svojega poslovnega modela, in sicer ob upoštevanju relevantnih poslovnih področij, dejavnosti, produktov in izpostavljenosti do gospodarskih sektorjev in geografskih območij, vključno z jurisdikcijami in podrobnejšimi geografskimi območji. Pri določanju nabora ključnih kazalnikov tveganja, ki jih bodo uporabile v svojem okviru nagnjenosti k prevzemanju tveganj, bi morale upoštevati metrike naštetih v oddelku 5.7.
52. Institucije bi morale zagotoviti, da vsi relevantni subjekti v skupini ter poslovna področja in enote, ki nosijo tveganje, ustrezno razumejo in uveljavljajo nagnjenost institucije k prevzemanju tveganj za področje ESG tveganj. Zlasti v velikih institucijah bi bilo treba limite tveganja določiti na različnih ravneh znotraj institucije ob zagotavljanju skladnosti s splošno nagnjenostjo k prevzemanju tveganj, upoštevati pa morajo elemente ESG tveganj v zvezi s produkti ali finančnimi instrumenti, ki jih je institucija izdala, iz nje izvirajo ali jih ima v lasti,

segmenti strank, vrstami zavarovanja s premoženjem in instrumenti za zmanjševanje tveganja.

53. Nagnjenost institucije k prevzemanju tveganj in z njo povezani ključni kazalniki tveganja bi morali biti predmet postopkov spremljanja in stopnjevanja, kot je določeno v odstavku 80.

5.4 Notranja kultura, sposobnosti in kontrole

54. Institucije bi morale stalno razvijati svoje zmogljivosti za ugotavljanje, ocenjevanje, spremljanje, upravljanje in zmanjševanje ESG tveganj, kot je ustrezno. V okviru svoje politike usposabljanja bi morale zagotoviti, da so njihovi upravljalni organ in osebje ustrezno usposobljeni za razumevanje posledic ESG dejavnikov in ESG tveganj, da bi lahko učinkovito izpolnjevali svoje odgovornosti. Politike in postopke v zvezi z dejavnostmi usposabljanja je treba posodabljanje ob upoštevanju znanstvenega in regulativnega razvoja; v postopku za vodstvene delavce je treba upoštevati, da je znanje o ESG dejavnikih ter ESG tveganjih pomembno za ocenjevanje primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij v skladu s skupnimi smernicami organov EBA in ESMA o ocenjevanju primernosti¹².
55. Preudarna in dosledna kultura tveganj, ki upošteva ESG tveganja in se v instituciji izvaja v skladu z naslovom IV smernic organa EBA o notranjem upravljanju¹³, bi morala vključevati jasno komunikacijo upravljalnega organa („komuniciranje od zgoraj navzdol“) in ustrezne ukrepe za spodbujanje poznavanja ESG dejavnikov in ESG tveganj v instituciji ter ozaveščenosti o strateških ciljih in zavezah institucije na tem področju.
56. Za namene naslova V smernic organa EBA o notranjem upravljanju¹⁴ bi morale institucije vključiti ESG tveganja v svoje ureditve notranjih kontrol v vseh treh linijah obrambe. Ureditev notranjih kontrol mora vključevati jasno opredelitev in dodelitev odgovornosti ter linije poročanja za ESG tveganja.
57. Prva linija obrambe mora biti odgovorna za izvajanje ocen ESG tveganj ob upoštevanju pomembnosti in sorazmernosti, in sicer med sklepanjem poslovnega razmerja s stranko, obravnavanju vlog za kredit, pregledi kreditov in po potrebi postopki vlaganja ter pri stalnem spremljanju obstoječih strank in sodelovanju z njimi. Osebje v prvi liniji obrambe bi moralo imeti ustrezno razumevanje in znanje, da lahko prepozna morebitna ESG tveganja.
58. V okviru dejavnosti druge linije obrambe:
- a) bi morala biti funkcija upravljanja tveganj odgovorna za izvajanje ocene in spremljanja ESG tveganj neodvisno od prve linije obrambe, vključno z zagotavljanjem upoštevanja

¹² Skupne smernice ESMA in EBA o ocenjevanju primernosti članov upravljalnega organa in nosilcev ključnih funkcij v skladu z Direktivo 2013/36/EU in Direktivo 2014/65/EU (EBA/GL/2021/06).

¹³ Naslov IV – Kultura tveganj in poslovno ravnanje.

¹⁴ Naslov V – Ureditev in mehanizmi notranjih kontrol

limitov tveganja, postavljanjem pod vprašaj in po potrebi izpodbijanjem začetne ocene, ki jo opravijo skrbniki strank;

- b) funkcija spremljanja skladnosti poslovanja bi morala nadzorovati, kako prva linija obrambe zagotavlja skladnost z veljavnimi pravnimi zahtevami in notranjimi politikami v zvezi z ESG tveganji, ter svetovati upravljalnemu organu in drugim zadevnim zaposlenim o ukrepih, ki jih je treba sprejeti za zagotovitev te skladnosti. Poleg tega bi morala v zvezi s trditvami o trajnostnosti in/ali zavezami, ki jih je sprejela institucija, svetovati o tveganjih ugleda in ravnanja, povezanih z izvajanjem ali neizvajanjem takih trditev in/ali zavez;
- c) bi se bilo treba s funkcijo spremljanja skladnosti poslovanja in funkcijo upravljanja tveganj posvetovati glede odobritve novih produktov z ESG značilnostmi ali pomembne spremembe obstoječih produktov z vključevanjem ESG vidikov.

59. Funkcija notranje revizije bi morala kot tretja linija obrambe zagotavljati neodvisen pregled in objektivno zagotavljanje kakovosti in učinkovitosti celotne ureditve in sistemov notranje kontrole v zvezi z ESG tveganji, vključno s prvo in drugo linijo obrambe ter ureditvijo upravljanja ESG tveganj.

5.5 Proces ocenjevanja ustreznosti notranjega kapitala in notranji proces ocenjevanja ustrezne likvidnosti

- 60. Institucije bi morale v svoj ICAAP vključiti pomembna ESG tveganja ter njihove učinke na kategorije finančnih tveganj, da bi redno ocenjevale in vzdrževale zneske, vrste in razporeditev notranjega kapitala, za katerega menijo, da je ustrezen za pokrivanje narave in ravni ESG tveganj, ob upoštevanju kratkoročnega, srednjeročnega in dolgoročnega obdobja.
- 61. Kadar institucije upoštevajo kritje ESG tveganj na dolgi rok, je treba dolgoročne ocene uporabiti kot vir informacij za zadostno razumevanje možnih posledic ESG tveganj pri načrtovanju kapitala v okviru običajnih časovnih horizontov za ICAAP, za katera se določa ustrezní notranji kapital za kritje ESG tveganj, so skladna s časovnimi horizonti, ki se uporabljajo v okviru splošnega ICAAP institucij. ICAAP bi moral biti dovolj usmerjen v prihodnost in kadar institucija oceni, da tveganj ne namerava pokriti s kapitalom, ampak jih bo zmanjševala z drugimi orodji ali ukrepi, mora to ustrezno pojasniti.
- 62. Institucije bi morale uporabiti spoznanja, pridobljena z metodologijami za oceno tveganj, vključno s tistimi iz oddelka 4.2, da bi opredelile in izmerile potrebe po notranjem kapitalu za izpostavljenosti ali portfelje, ki so ocenjeni kot bolj dovzetni za ESG tveganja, pri čemer bi morale upoštevati različne ravni razpoložljivosti in zrelosti metodologij za količinsko opredelitev okoljskih tveganj v primerjavi s tistimi za socialna in upravljavška tveganja.
- 63. Kar zadeva okoljska tveganja, bi morale institucije v svoj ICAAP vključiti v prihodnost usmerjen pogled na svojo kapitalsko ustreznost na osnovi neugodnega scenarija, ki vključuje določene

elemente okoljskih tveganj. Poleg tega bi morale institucije opredeliti tudi vse spremembe svojega poslovnega načrta ali drugih ukrepov, ki izhajajo iz stresnega testiranja podnebnih ali okoljskih tveganj oziroma obratnega stresnega testiranja, v skladu z odstavkom 90 smernic EBA o stresnem testiranju¹⁵.

64. Institucije bi morale pomembna okoljska tveganja in njihove učinke na likvidnost vključiti v svoj notranji proces ocenjevanja ustrezne likvidnosti (ILAAP) za ustrezne ročnosti, ki jih zajema ILAAP.
65. Institucije bi morale v svoja okvira ICAAP in ILAAP vključiti opis nagnjenosti k prevzemanju tveganj, pragov in limitov, določenih za pomembna ESG tveganja oziroma pomembna okoljska tveganja, ter njihov učinek na kapitalsko ustreznost ali likvidnost, pa tudi postopek posodabljanja teh pragov in limitov. Zagotoviti bi morale dovolj pojasnjevalnih / opisnih informacij za razumevanje njihove analize posledic ESG oziroma okoljskih tveganj za kapital oziroma likvidnost, tudi s pojasnili glede uporabljene metodologije in osnovnih predpostavk.
66. Pri vključevanju ESG tveganj v svoje ICAAP in okoljskih tveganj v svoje ILAAP bi morale institucije zapletenost postopkov in stopnjo izpopolnjenosti metodologij prilagoditi glede na svojo velikost in kompleksnost ter rezultate ocene pomembnosti.

5.6 Politike in postopki za kategorije finančnih tveganj

67. Institucije bi morale razumeti in upravljati sedanji in morebitni prihodnji učinek ESG tveganj na njihovo izpostavljenost kreditnemu tveganju, vrednotenje njihovih pozicij, ki so izpostavljene tržnemu tveganju, zlasti za namene preudarnega vrednotenja, na njihov profil likvidnostnega tveganja in blažilnike ter na njihova operativna tveganja (tudi pravdna tveganja) in tveganja ugleda, tudi z uporabo v prihodnost usmerjenih analiz.

5.6.1. Kreditno tveganje

68. Za namene vključevanja ESG tveganj v politike in postopke upravljanja kreditnega tveganja, kot je določeno v odstavku 56 smernic EBA o odobravanju in spremljanju kreditov, bi morale institucije zagotoviti, da se njihove kreditne sektorske politike, ki odražajo ESG tveganja, ustrezno prenašajo navzdol in da so prevedene v jasna merila za odobritev, ki so na voljo zaposlenim na poslovnih področjih in nosilcem odločanja o kreditih, ter zagotoviti, da so ESG tveganja vključena v okvir za spremljanje kreditnega tveganja.
69. Kar zadeva okoljska tveganja, bi morale institucije v svoje politike in postopke vključiti kombinacijo kvalitativnih in kvantitativnih vidikov. Na podlagi svoje ocene pomembnosti in nagnjenosti k prevzemanju tveganj bi morale določiti kvantitativne metrike za kreditno tveganje, ki zajemajo najpomembnejše segmente strank, vrste zavarovanja s premoženjem in instrumente za zmanjševanje tveganja.

¹⁵ Smernice organa EBA za stresno testiranje institucij (EBA/GL/2018/04).

5.6.2. Tržno tveganje

70. Kar zadeva tržno tveganje, bi morale institucije proučiti, kako bi lahko ESG tveganja vplivala na vrednost finančnih instrumentov v njihovem portfelju, ovrednotiti morebitno tveganje izgub v svojem portfelju in povečane nestanovitnosti vrednosti svojega portfelja, ter vzpostaviti učinkovite postopke za nadzor ali zmanjšanje s tem povezanih vplivov kot del okvira upravljanja tržnih tveganj, po potrebi vključno s pregledom nagnjenosti k prevzemanju tveganj v trgovalni knjigi in določitvijo notranjih omejitev za pozicije ali izpostavljenosti strank.

5.6.3. Likvidnostno tveganje in tveganje financiranja

71. Kar zadeva likvidnostno tveganje in tveganje financiranja, bi morale institucije vsaj proučiti, kako bi ESG tveganja lahko vplivala na neto denarne odlive (npr. povečano črpanje kreditnih linij) ali vrednost sredstev, ki predstavljajo njihove likvidnostne rezerve, in po potrebi te učinke vključiti v kalibracijo svojih likvidnostnih rezerv ali okvir upravljanja likvidnostnih tveganj.
72. Poleg tega bi morale institucije, kar zadeva okoljska tveganja, proučiti, kako bi ta tveganja lahko vplivala na razpoložljivost in/ali stabilnost njihovih virov financiranja, in to upoštevati pri upravljanju tveganja financiranja. V ta namen bi morale upoštevati različne časovne horizonte ter običajne in neugodne razmere, ki bi morale med drugim odražati tudi možne učinke okoljskih tveganj na tveganja ugleda, otežen ali dražji dostop do tržnega financiranja in/ali pospešeno dvigovanje vlog.

5.6.4. Operativna tveganja in tveganja ugleda

73. Kar zadeva operativno tveganje, bi morale institucije proučiti, kako bi lahko ESG tveganja vplivala na različne vrste regulativnih dogodkov operativnega tveganja iz člena 317 Uredbe (EU) št. 575/2013 in na njihovo zmožnost nadaljnega zagotavljanja kritičnih dejavnosti, ter vključiti pomembna ESG tveganja v svoj okvir upravljanja operativnih tveganj.
74. Kar zadeva okoljska tveganja, bi morale institucije:
- a) v svojih evidencah izgub iz operativnega tveganja opredeliti in označiti izgube, povezane z okoljskimi tveganji, v skladu s taksonomijo tveganj in metodologijo za razvrstitev škodnih dogodkov, določeno v regulativnih tehničnih standardih, ki jih je sprejela Komisija v skladu s členom 317(9) Uredbe (EU) št. 575/2013;
 - b) razviti postopke za ocenjevanje in upravljanje verjetnosti in vpliva pravnih tveganj, povezanih z okoljem;
 - c) uporabiti analizo scenarijev, da ugotovijo, kako lahko dejavniki fizičnega tveganja vplivajo na njihovo neprekinjeno poslovanje, in
 - d) upoštevati pomembna okoljska tveganja pri pripravi načrtov neprekinjenega poslovanja .

75. Kar zadeva tveganja ugleda, bi morale institucije upoštevati in upravljati vpliv ESG tveganj na njihov ugled, med drugim tudi tako, da proučijo morebitna tveganja, povezana s posojanjem podjetjem in vlaganjem v podjetja, ki bi lahko bila izpostavljena spornimi praksami, povezanim z ESG, kot so kršitve socialnih ali človekovih pravic. Kadar je to primerno, bi morale upoštevati tudi tveganja ugleda, povezana z neizpolnjevanjem njihovih zavez na področju trajnostnosti ali načrtov prehoda ali z (zaznano) pomanjkljivo verodostojnostjo takih zavez in načrtov.
76. Institucije bi morale v okviru upravljanja tveganja ravnanja, pravnih tveganj in tveganja ugleda vzpostaviti zanesljive postopke za ugotavljanje, preprečevanje in obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz praks zelenega zavajanja ali zaznanih praks zelenega zavajanja, pri čemer bi morale upoštevati splošna načela, določena v oddelku 2.1 končnega poročila organa EBA o spremljanju in nadzoru zelenega zavajanja¹⁶. V ta namen bi morale sprejeti vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da je komunikacija, povezana s trajnostnostjo, poštena in jasna ter ni zavajajoča, trditve, povezane s trajnostnostjo, pa točne, utemeljene in posodobljene, da pošteno predstavljajo celovit profil institucije ali profil produkta in so razumljivo predstavljene. To bi bilo treba storiti na ravni institucij (npr. v zvezi z zavezami na področju trajnostnosti, vključno s cilji, usmerjenimi v prihodnost) in na ravni produktov ali dejavnosti (npr. v zvezi s produkti in dejavnostmi, ki se tržijo kot trajnostni), vključno s spremljanjem razvoja zakonodaje, tržnih praks in polemik glede domnevnih praks zelenega zavajanja.

5.6.5. Tveganje koncentracije

77. V zvezi s tveganjem koncentracije bi morale institucije upoštevati in upravljati tveganja, ki jih povzročajo koncentracije izpostavljenosti ali zavarovanja s premoženjem pri posameznih nasprotnih strankah, skupinah povezanih nasprotnih strank ali v nekaterih panogah, gospodarskih sektorjih ali geografskih regijah, ki so lahko bolj dovzetni za ESG tveganja. Pri opredelitvi tveganj koncentracije, povezanih z ESG dejavniki, bi morale upoštevati velikost in/ali deleže svojih izpostavljenosti, na katere bi lahko vplivala ESG tveganja, glede na skupne izpostavljenosti in kot delež temeljnega kapitala. Upoštevati bi morale več dejavnikov ESG, med katerimi so emisije toplogrednih plinov, sektorske značilnosti, dovzetnost geografskih območij za fizična tveganja ter socialne ali upravljalvske pomanjkljivosti ali sporne prakse, ugotovljene v jurisdikcijah, v katerih se nahajajo izpostavljenosti ali zavarovanja s premoženjem, pa tudi razpoložljivost dejavnikov za zmanjševanje tveganja. Oceniti bi morale, ali in kako tveganje koncentracije, povezano z ESG tveganji, povečuje predhodno finančno ranljivost izpostavljenosti.

5.7 Spremljanje

78. Institucije bi morale spremljati ESG tveganja z učinkovitimi sistemi notranjega poročanja, ki višjemu vodstvu in upravljalnemu organu prenašajo ustrezne informacije in zbirne podatke, na primer z vključitvijo ESG tveganj v redna poročila o tveganjih ali v obliki prikazov z metrikami, ki podpirajo učinkovit nadzor.

¹⁶ Končno poročilo organa EBA o spremljanju in nadzoru zelenega zavajanja (EBA/REP/2024/09).

79. Institucije bi morale redno spremljati ESG tveganja ter zagotoviti, da ohranjajo celovit pregled nad institucijo, s katerim ustrezno zajamejo naravo, obseg in zapletenost njihovih dejavnosti, za najpomembnejše portfelje, določene na podlagi ocene pomembnosti, pa tudi portfeljski pregled njihove dovzetnosti za ESG tveganja. Poleg tega bi morale podrobno in pogosto spremljati nasprotnne stranke, izpostavljenosti in portfelje, za katere se oceni, da so pomembno izpostavljeni ESG tveganjem, tudi z vključevanjem vidika ESG tveganj v proces spremljanja kreditnega tveganja nasprotnih strank na drobno in v redno kreditno pregledovanje srednje velikih in velikih nasprotnih strank in/ali s povečanjem pogostosti in podrobnosti teh pregledov zaradi ESG tveganj.
80. Institucije bi morale določiti kazalnike in pragove za zgodnje opozarjanje ter imeti vzpostavljene postopke za stopnjevan odziv na opozorila, odstopanja in kršitve ter sprejemanje popravilnih ukrepov in/ali blažilnih ukrepov v primeru prekoračitve limitov, vključno s prilagoditvami poslovne strategije in orodij za upravljanje tveganj.
81. Institucije bi morale v zvezi z ESG tveganji spremljati vrsto metrik in kazalnikov, usmerjenih v preteklost in prihodnost. Velike institucije bi morale spremljati vsaj naslednje kazalnike:
- a) znesek in delež izpostavljenosti nasprotnih strank, ki poslujejo v sektorjih, ki zelo prispevajo k podnebnim spremembam v skladu z uvodno izjavo 6 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2020/1818, tj. sektorjih, navedenih v oddelkih A do H in oddelku L Priloge I k Uredbi (ES) št. 1893/2006, ter prihodke (obresti, pristojbine in provizije), ki izhajajo iz poslovnih odnosov do teh nasprotnih strank.
- Institucije bi morale uporabljati čim bolj podrobno razčlenitev sektorjev. Stopnja podrobnosti bi morala institucijam omogočati zlasti, da spremljajo znesek in delež izpostavljenosti ter prihodke, ki izhajajo iz odnosov s posebnimi nasprotnimi strankami, kot so subjekti v sektorju fosilnih goriv in/ali podjetij, izključenih iz referenčnih vrednosti EU, usklajenih s Pariškim sporazumom¹⁷;
- b) metrike skladnosti portfelja, ki na sektorski ravni prikazujejo trenutno ali načrtovano (ne)usklajenost izpostavljenosti in proizvodnih zmogljivosti, ki jih upravljajo stranke, s potjo za doseg ustreznih pravnih in regulativnih podnebnih ciljev, kot je doseganje neto ničelnih emisij toplogrednih plinov do leta 2050, in sicer na podlagi metrik skladnosti, relevantnih za izbrane sektorje, in z uporabo metod, opisanih v oddelku 4.2.3 b).
- Institucije bi morale te kazalnike dopolniti z informacijami v zvezi z oceno možnih učinkov finančnega tveganja zaradi neusklajenosti;
- c) financirane emisije toplogrednih plinov z razčlenitvijo na emisije obsega 1, 2 in 3 v absolutni vrednosti in po potrebi intenzivnost glede na enoto proizvodnje ali glede na

¹⁷ V skladu s členom 12(1), točke (d) do (g), in členom 12(2) uredbe o standardih podnebnih referenčnih vrednosti.

prihodke, razdeljeno po sektorjih, z uporabo čim bolj podrobne razčlenitve sektorjev in vsaj za izbrane sektorje, določene na podlagi ocene pomembnosti.

Institucije bi morale te metrike dopolniti s kvalitativnimi ali kvantitativnimi informacijami in merili, ki dopolnjujejo razlago njihovega razvoja skozi čas, vključno zna primer začasnim povečanjem zaradi zagotavljanja financiranja prehoda nasprotnim strankam z intenzivnimi izpusti/emisijami, in z določitvijo dejavnikov, ki so povzročili spremembe emisij.

Primeri metodologij ali podatkovnih zbirk, ki so lahko v pomoč institucijam pri izračunavanju teh metrik, vključujejo globalni standard obračunavanja in poročanja toplogrednih plinov za finančni sektor, ki ga je razvila organizacija Partnership for Carbon Accounting Financials, in sistem za razkrivanje organizacije Carbon Disclosure Project;

- d) raven napredka, doseženega pri izvajanju ključnih strategij financiranja, ki jih je določila institucija, da bi si zagotovila odpornost na ESG tveganja in pripravljenost na prehod na bolj trajnostno gospodarstvo, na primer s spremljanjem finančnih tokov do finančnega premoženja ali nasprotnih strank, ki imajo skupne značilnosti, pomembne za cilje v povezavi z ESG tveganji ali nagnjenost institucije k prevzemanju ESG tveganj;
- e) metrike s področja sodelovanja s strankami, ki zagotavljajo informacije o:
 - i. odstotku nasprotnih strank, za katere je bila opravljena ocena ESG tveganj, tudi v zvezi z njihovimi strategijami prehoda in, če so na voljo, načrti prehoda ter njihovo skladnostjo s cilji institucije, pri čemer se navede tudi izbrani nabor sektorjev, produktov in poslovnih področij, za katere se izvaja ta ocena;
 - ii. rezultatih in izidih takega sodelovanja, kot so pozitivne (ali katera koli podrazvrstitev znotraj te kategorije) ali negativne (ali katera koli podrazvrstitev znotraj te kategorije) ocene prilagodljivosti in odpornosti teh nasprotnih strank na prehod na trajnostno gospodarstvo, napredek pri prilagajanju glede na splošne in konkretne cilje institucije ter nadaljnji ukrepi, ki jih je sprejela institucija;
- f) razčlenitev portfeljev, zavarovanih z nepremičninami, glede na raven energijske učinkovitosti zavarovanja;
- g) delež financiranja nizkoogljičnih tehnologij za oskrbo z energijo glede na financiranje tehnologij za oskrbo z energijo iz fosilnih goriv;
- h) delež okoljsko trajnostnih izpostavljenosti, s katerimi se financirajo dejavnosti, ki prispevajo k okoljskemu cilju blažitve podnebnih sprememb iz člena 9, točke (a),

Uredbe (EU) 2020/852¹⁸ ali ga omogočajo, glede na izpostavljenosti z emisijami toplogrednih plinov;

- i) ravni fizičnega tveganja, ki mu je institucija izpostavljena, in njihov učinek na finančna tveganja z upoštevanjem več scenarijev in vseh nevarnosti, pomembnih za dejavnost institucije, dopolnjeno z informacijami o doseženem napredku pri izvajanju ukrepov za zmanjšanje tveganj;
- j) mere tveganja koncentracije, povezane z dejavniki fizičnega tveganja (npr. izpostavljenosti in/ali zavarovanja s premoženjem na področjih z visokim tveganjem poplav, vodnim stresom ali tveganjem požarov v naravi) in dejavniki tveganja prehoda (npr. izpostavljenosti sektorjem s povečanim tveganjem prehoda) z uporabo dovolj podrobne geografske porazdelitve izpostavljenosti;
- k) znesek preteklih izgub, povezanih z ESG tveganji, ter z uporabo metod, ki temeljijo na scenarijih, v prihodnost usmerjene ocene tveganj izpostavljenosti in morebitnih prihodnjih finančnih izgub, povezanih z ESG tveganji;
- l) mere tveganja ugleda, povezanega z ESG, s katerimi se spremlja, kako predpisi, komunikacija, zaveze ali javne polemike glede sedanjih in prihodnjih poslovnih dejavnosti, neposredno ali posredno vplivajo na institucijo, pri čemer se upoštevajo interakcije z operativnim tveganjem ter strateškim tveganjem in tveganjem poslovnega modela, kot so izguba poslovnih priložnosti ali strateških partnerstev;
- m) vsi pravdni postopki, povezani z ESG dejavniki, v katere je bila, je ali bi lahko postala vključena institucija, na podlagi razpoložljivih informacij;
- n) stanje krepitve zmogljivosti na področju ESG tveganj, kot je odstotek zaposlenih, ki so se udeležili posebnega usposabljanja;
- o) metrike, povezane z nepodnebnimi dejavniki, kot so odvisnosti in vplivi celotnega portfelja na ekosistemske storitve ali izpostavljenosti do nasprotnih strank s pomembnimi odvisnostmi ali negativnimi vplivi na biotsko raznovrstnost, na osnovi sektorskih in geografskih informacij o lokaciji;
- p) napredek pri doseganju vseh ciljev institucije, določenih v zvezi z ESG tveganji, tudi kot del načrta institucije iz razdelka 6 ali drugih zavez institucije na področju trajnostnosti.

82. Majhne in nekompleksne institucije ter druge institucije, ki niso velike institucije, bi morale spremljati nabor kazalnikov iz odstavka 81, izbrane na podlagi rezultatov njihove ocene pomembnosti, in sprejeti ukrepe za postopno razširitev tega nabora kazalnikov.

¹⁸ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

83. Institucije bi morale imeti jasne in dobro dokumentirane metodologije v zvezi s svojimi metrikami in kazalniki spremljanja. Kadar podatki, potrebni za izračun metrik, sprva niso na voljo, bi morale institucije upoštevati korake, navedene v odstavkih 26, 27 in 29.

6. Načrti v skladu s členom 76(2) Direktive 2013/36/EU

6.1 Krovna načela

84. Načrti, pripravljeni v skladu s členom 76(2) Direktive 2013/36/EU, so rezultat procesa načrtovanja prehoda, opisanega v oddelku 6.3, in bi morali temeljiti na analizi poslovnega okolja, usmerjeni v prihodnost, in celovitem postopku strateškega načrtovanja v institucijah. Zagotoviti bi morali pregled strateških ukrepov in orodij za upravljanje tveganj, ki jih uporabljajo institucije, da pokažejo, kako zagotavljajo svojo odpornost v zvezi z ESG tveganji ter pripravljenost za prehod na podnebno in okoljsko odporno ter bolj trajnostno gospodarstvo.
85. Institucije bi morale zagotoviti, da njihovi načrti obravnavajo v prihodnost usmerjene vidike upravljanja ESG tveganj, hkrati pa so skladni z drugimi veljavnimi zahtevami, vključno s tistimi, ki se nanašajo na skrbni pregled, poročanje o trajnostnosti in strateške ukrepe za zagotovitev združljivosti poslovnih modelov s preходом na trajnostno gospodarstvo. Načrti bi morali zlasti vključevati splošne in konkretne cilje ter ukrepe v zvezi s poslovnim modelom in strategijo institucije, ki so usklajeni z načrti, razkritimi v skladu s členom 19a ali členom 29a Direktive 2013/34/EU, kadar je to ustrezno, ter s cilji ali obveznostmi, povezanimi z ESG, ki jih morajo institucije izpolnjevati na podlagi zakonov ali drugih predpisov, pa tudi s tistimi, ki so jih določile prostovoljno. Kadar institucije razkrivajo načrte v skladu s členom 19a(2), točka (a)(iii), ali členom 29a(2), točka (a)(iii), Direktive 2013/34/EU, bi morale najprej razmisliti, ali lahko ponovno uporabijo že razpoložljive ustrezne informacije.
86. Institucije bi morale zagotoviti, da so njihovi načrti in cilji dobro vključeni v njihove poslovne strategije ter da so usklajeni in združljivi z njihovimi strategijami tveganja in financiranja, nagnjenostjo k prevzemanju tveganj, ICAAP in okvirom upravljanja tveganj, kot je določeno v oddelku 5. Obsežnost ureditev upravljanja, proces načrtovanja prehoda ter stopnja izpopolnjenosti splošnih in konkretnih ciljev in metrik v načrtih bi morala odražati naravo, obseg in zapletenost dejavnosti institucij ter njihovo oceno pomembnosti ESG tveganj.
87. Glede na to, da morajo institucije zagotoviti, da so ureditve, postopki in mehanizmi, povezani z njihovimi načrti, dosledni in dobro integrirani, tudi v njihovih podrejenih družbah s sedežem zunaj Unije, ter glede na to, da morajo biti te podrejene družbe zmožne pripraviti podatke in informacije, pomembne za nadzor konsolidiranih načrtov v skladu s členom 109(2) Direktive 2013/36/EU, bi morale nadrejene institucije pri pripravi in izvajanju konsolidiranega načrta upoštevati ESG tveganja, ki so jim podrejene družbe s sedežem zunaj Unije bistveno

izpostavljene, tako da upoštevajo veljavno lokalno zakonodajo in regulativne ESG cilje, ter bi morale biti sposobne dokazati, da uporabljajo dobro utemeljen konsolidiran pristop.

6.2 Upravljanje

6.2.1. Vloge in odgovornosti

88. Institucije bi morale jasno opredeliti in dodeliti odgovornosti za pripravo, validacijo, izvajanje in spremljanje načrtov. Pri dodeljevanju vlog in odgovornosti na ustrezne ravni nadrejenosti bi morale upoštevati medsebojno povezanost in vpliv, ki ga ima proces načrtovanja prehoda na druge postopke, kot sta širša poslovna strategija in nagnjenost k prevzemanju tveganj.
89. Upravljalni organ bi moral biti odgovoren za odobritev načrtov in nadzorovati njihovo izvajanje, ob čemer bi moral biti redno obveščen o pomembnih dogodkih in napredku, doseženem v zvezi s cilji institucije, ter sprejemati odločitve o popravni ukrepih v primeru večjih odstopanj.
90. Za namene vključevanja ESG tveganj v vseh treh linijah obrambe v skladu z oddelkom 5.4 bi morala:
 - a) biti prva linija obrambe odgovorna za vzpostavitev dialoga z nasprotnimi strankami o njihovih strategijah prehoda ter za ocenjevanje skladnosti s cilji institucije in nagnjenostjo k prevzemanju tveganj, in sicer na podlagi jasnih politik sodelovanja, kot so določene v odstavku 109e(i). V ta namen bi morale institucije zagotoviti, da ima zadevno osebje ustrezno strokovno znanje in zmožnosti za oceno, koliko bodo strategije prehoda nasprotnih strank, vključno z njihovimi načrti prehoda, če so na voljo, povečale njihovo odpornost na ESG tveganja in jih uskladile s cilji institucije;
 - b) funkcija upravljanja tveganj zagotoviti, da so limiti tveganja, določeni v izjavi o nagnjenosti k prevzemanju tveganj kot del okvira upravljanja tveganj, skladni z vsemi vidiki načrta institucije, vključno s sektorskimi politikami;
 - c) funkcija notranje revizije pregledovati načrt institucije kot del okvira upravljanja tveganj in oceniti, ali izpolnjuje pravne in regulativne zahteve ter ali je skladen s strategijo upravljanja tveganj in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganj, kar zadeva ESG tveganja. V ta namen bi morala funkcija notranje revizije proučiti, ali načrt instituciji omogoča odkrivanje in obravnavanje sprememb njenega profila tveganja, kako institucija obravnava odstopanja od svojih ciljev ter ali so bile osnovne predpostavke, metodologije in merila izbrani in uporabljeni z integriteto.

6.2.2. Notranji postopki in zmogljivost

91. Institucije bi morale zagotoviti smiselno in redno interakcijo in izmenjavo na vseh ravneh organizacije, da bi omogočile, da se v procesu oblikovanja, izvajanja in pregledovanja načrtov lahko upoštevajo spoznanja in povratne informacije notranjih deležnikov. V ta namen bi

morale v pripravo načrtov vključiti vsaj enote, oddelke in funkcije, odgovorne za strateško načrtovanje, upravljanje tveganj, razkritja v zvezi s trajnostnostjo, pravne službe in službe za skladnost, ter oceniti, katere dodatne enote, oddelke in funkcije je treba vključiti.

92. Institucije bi morale v skladu z oddelkom 5.4 zagotoviti, da imajo zadostne zmogljivosti, strokovno znanje in vire za razvoj in izvajanje procesa načrtovanja prehoda ter da redno ocenjujejo zanesljivost svojih načrtov in spremljajo njihovo izvajanje. Opredeliti bi morale obstoječe vrzeli v spretnostih in strokovnem znanju ter po potrebi sprejeti popravne ukrepe.

6.2.3. Upravljanje podatkov

93. Institucije bi morale imeti vzpostavljene zanesljive postopke upravljanja za zbiranje, potrjevanje in združevanje podatkov, ki jih potrebujejo za podpiranje prizadevanj za načrtovanje prehoda in spremljanje njegovega izvajanja, vključno z uporabo razpoložljivih javnih informacij in načrtov prehoda nasprotnih strank, kot je določeno v oddelku 4.2.2.

6.3 Načrtovanje prehoda

6.3.1. Scenariji in poti prehoda

94. Institucije bi morale razumeti svojo občutljivost na ESG tveganja, zlasti tveganja okoljskega prehoda in fizična tveganja v različnih scenarijih, vključno s tistimi, ki pomenijo višjo raven fizičnega tveganja ali neurejenega prehoda. Razumeti bi morale, kako lahko različni scenariji vplivajo na njihova prizadevanja za načrtovanje prehoda.
95. Institucije bi morale za namene spremljanja in obravnavanja specifičnih okoljskih tveganj, ki lahko izhajajo iz procesa prilagajanja podnebnim in okoljskim regulativnim ciljem jurisdikcij, v katerih poslujejo, skrbno izbrati scenarije tako, da izvedejo vse naslednje ukrepe:
- a) ocenijo morebitne posledice ciljev EU, držav članic in po potrebi tretjih držav glede poti prehoda, vsaj za izbrane sektorje, določene na podlagi ocene pomembnosti. Pri tem bi morale upoštevati verjetne poti prehoda, ki izhajajo iz evropskega zelenega dogovora, evropskih podnebnih pravil ter najnovejših poročil in ukrepov, ki jih je predpisal Evropski znanstveni svetovni odbor za podnebne spremembe;
 - b) upoštevajo znanstveno utemeljene in posodobljene scenarije, ki so pripravljeni s strani nacionalnih organizacij, organizacij EU ali mednarodnih organizacij, kot je navedeno v odstavku 38;
 - c) upoštevajo prostovoljne ali regulativno predpisane cilje ali zaveze institucije v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje.
96. Geografska referenca ter podrobnost, na primer v smislu regionalne razčlenitve, uporabljenih scenarijev in poti prehoda, bi morala biti relevantna za njihov poslovni model in njihove izpostavljenosti.

97. Obseg in zapletenost uporabljenih scenarijev bi morala biti sorazmerna z velikostjo in kompleksnostjo institucij. Majhne in nekompleksne institucije ter druge institucije, ki niso velike institucije, se lahko zanašajo na poenostavljen sklop glavnih parametrov in predpostavk, vključno z naborom tveganj, upoštevanimi časovnimi horizonti in regionalno razčlenitvijo učinkov. Velike institucije bi morale svoje načrte (vključno s končnimi in vmesnimi cilji) primerjati s scenarijem, združljivim z omejitvijo globalnega segrevanja na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom in s ciljem doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050, kot je določeno v evropskih podnebnih pravilih.
98. Institucije bi morale zagotoviti, da so scenariji in poti prehoda, ki jih uporabljajo kot del svojih načrtov, dosledni v okviru celotne organizacije in za vse upoštevane ročnosti, na primer pri oblikovanju poslovnih strategij in določanju kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih ciljev. Dokumentirati bi morale postopek za izbor scenarija in razloge za vsako spremembo ali drugačno uporabo. Odločitve o uporabi različnih scenarijev za različne namene in odločitve o spremembi scenarijev bi morale biti jasno utemeljene.

6.3.2. Ročnosti in mejniki

99. Institucije bi morale v svoje načrte vključiti nabor različnih časovnih horizontov načrtovanja, ki vključuje kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni rok najmanj desetih let. Pri ureditvah, oblikovanih za spremljanje in obravnavanje ESG tveganj v okviru različnih ročnosti, je treba upoštevati načela iz odstavka 19.
100. Institucije bi morale mejnike za spremljanje in obravnavanje ESG tveganj za medsebojno enakomerno oddaljena bodoča obdobja, ki izhajajo iz kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih regulativnih ciljev jurisdikcij, v katerih poslujejo. To vključuje cilje EU, da zmanjša emisije toplogrednih plinov za 55 % do leta 2030 v primerjavi ravno iz leta 1990 in doseže neto ničelne emisije toplogrednih plinov leta 2050, druge vmesne podnebne cilje, določene v pravu EU ali nacionalni zakonodaji, kadar je to ustrezno, ter cilje, povezane z drugimi okoljskimi dejavniki, kot so obnova narave¹⁹ ali krčenje gozdov²⁰.
101. Institucije bi morale zagotoviti, da so kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni splošni in konkretni cilji medsebojno povezani in dobro oblikovani. To vključuje zagotavljanje, da se dolgoročni cilji, kot so zaveze glede doseganja neto ničelnih emisij toplogrednih plinov, prenesejo v srednjeročne strategije (npr. srednjeročne sektorske politike ali cilje rasti za poslovna področja) ter da so kratkoročne finančne metrike ali cilji (npr. kazalniki dobičkonosnosti, stroški tveganja, ključni kazalniki uspešnosti, ključni kazalniki tveganja, limiti tveganja, oblikovanje cen) skladni in usklajeni s srednjeročnimi in dolgoročnimi cilji.

¹⁹ Uredba (EU) 2024/1991 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2024 o obnovi narave in spremembi Uredbe (EU) 2022/869 (UL L, 2024/1991, 29.7.2024).

²⁰ Uredba (EU) 2023/1115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. maja 2023 o omogočanju dostopnosti nekaterih primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, na trgu Unije in njihovem izvozu iz Unije ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 995/2010 (UL L 150, 9.6.2023, str. 206).

6.3.3. Podlaga za ocenjevanje pomembnosti

102. Proces načrtovanja prehoda institucij bi moral biti usmerjen v upravljanje pomembnih ESG tveganj, zlasti tveganj okoljskega prehoda in fizičnih tveganj, ugotovljenih na podlagi zanesljive in redno posodobljene ocene pomembnosti ESG tveganj, izvedene v skladu z oddelkom 4.1. Institucije bi morale določiti namenske ukrepe za spremljanje in obravnavanje pomembnih ESG tveganj, ki izhajajo iz izpostavljenosti, portfeljev ter financiranih gospodarskih dejavnosti in proizvodnih zmogljivosti, ki so lahko še posebej občutljivi na proces prilagajanja gospodarstva veljavnim pravnim in regulativnim ciljem, povezanim z ESG dejavniki.

6.3.4. Metrike

103. Da bi institucije podprle določanje ciljev ter spodbujale in spremljale izvajanje svojih načrtov, bi morale uporabiti vrsto metrik, vključno z metrikami, usmerjenimi v prihodnost.
104. Institucije bi morale za namene določanja ciljev uporabiti nabor metrik in kazalnikov, pri čemer bi morale upoštevati tiste iz odstavka 81. Ob upoštevanju svoje poslovne strategije in nagnjenosti k prevzemanju tveganj bi morale določiti, katere druge metrike in ciljne vrednosti, ki temeljijo na tveganjih in so usmerjene v prihodnost, bodo vključile v svoje načrte prehoda z namenom spremljanja in obravnavanja ESG tveganj. To vključuje ocenjevanje, izračun in uporabo metrik za oceno finančnih posledic načrtovanega prehoda za poslovanje institucij in njihov profil tveganja v kratkoročnem, srednjeročnem in dolgoročnem obdobju, vključno z merjenjem učinka načrtovanega prehoda na finančno uspešnost, vire prihodkov, dobičkonosnost in raven tveganja portfeljev.
105. Kadar podatki, potrebni za izračun metrik in podporo pri določanju ciljev, niso na voljo, bi morale institucije upoštevati korake, navedene v odstavkih 26, 27 in 29.
106. Majhne in nekompleksne institucije ter druge institucije, ki niso velike institucije, se lahko pri uporabi metrik in določanju ciljev zanašajo na manjši obseg kazalnikov ter v večjem obsegu uporabljajo kvalitativne cilje.
107. Čeprav bi morale institucije uporabljati vsaj kombinacijo metrik v zvezi s tveganji, povezanimi s podnebjem, bi morale sprejeti ukrepe za postopno vključitev metrik, ki podpirajo ocenjevanje tveganj in strateško usmerjanje, povezano z izpostavljenostjo institucij okoljskim tveganjem, ki niso povezana s podnebjem, in njihovim upravljanjem, na primer tveganjem, ki izhajajo iz degradacije ekosistemov in izgube biotske raznovrstnosti, ter njihovim morebitnim povratnim vplivom na tveganja, povezana s podnebjem, pa tudi socialna in upravljavna tveganja.

6.4 Ključne sestavine načrtov

108. Institucije bi morale dokumentirati svoje načrte, vključno z metodologijami, predpostavkami, merili, cilji in načrtovanimi ukrepi za doseganje ciljev, skupaj z izvedenimi in

načrtovanimi revizijami. Opredeliti bi morale nabor tveganj, zajetih v posameznih delih načrta, na primer ali se nanašajo na okoljska, socialna ali upravljavška tveganja, in zagotoviti, da vsi vidiki načrta obravnavajo vsaj okoljska tveganja.

109. Velike institucije bi morale zagotoviti, da njihovi načrti zajemajo vsaj naslednje elemente:

a. strateški cilji in okvir načrtov:

- i. krovni strateški cilj na visoki ravni za obravnavanje ESG tveganj na kratek, srednji ali dolgi rok v skladu s splošno poslovno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganj;
- ii. celovit sklop dolgoročnih ciljev z vmesnimi mejniki za zagotovitev odpornosti poslovnega modela na ESG tveganja, vključno z usklajenostjo poslovne strukture in prihodkov s temi mejniki;
- iii. ključne predpostavke, vhodne podatke in osnovne informacije, ki so pomembni za razumevanje splošnih in konkretnih ciljev institucij, vključno z izborom osrednjih ali referenčnih scenarijev ter ugotovitvami institucij, ki izhajajo iz rezultatov ocen pomembnosti ESG tveganj, ocen usklajenosti portfeljev in drugih analiz scenarijev;

b. cilji in metrike:

- i. kvantitativni cilji, določeni za obravnavanje ESG tveganj, vključno s tistimi, ki izhajajo iz procesa prilagajanja pravnim in regulativnim ciljem glede trajnostnosti v jurisdikcijah, v katerih posluje institucija, in širšimi trendi prehoda na trajnostno gospodarstvo ter metrike, ki se uporabljajo za spremljanje ESG tveganj in napredka pri doseganju ciljev;
- ii. portfelji, sektorji, razredi sredstev, poslovna področja in, kjer je ustrezno, gospodarske dejavnosti (tj. posamezne tehnologije), ki so zajeti v ciljih in metrikah za spremljanje, pri čemer je treba zagotoviti, da področja uporabe ciljev in metrik v zadostni meri odražajo naravo, obseg in zapletenost dejavnosti institucije ter njeno oceno pomembnosti ESG tveganj;
- iii. ročnosti, za katere se uporabljajo cilji in metrike;

c. upravljanje:

- i. struktura upravljanja v zvezi z načrti, vključno z vlogami in odgovornostmi za oblikovanje, validacijo, izvajanje, spremljanje in posodabljanje načrta ter ukrepi za stopnjevanje v primeru odstopanja od ciljev;
 - ii. ukrepi na področju zmogljivosti in virov, da se zagotovijo ustrezno poznavanje, spretnosti in strokovno znanje za učinkovito izvajanje načrta, vključno z usposabljanji glede ESG tveganj in z njimi povezano notranjo kulturo;
 - iii. politike in prakse prejemkov za spodbujanje dobrega upravljanja ESG tveganj v skladu s cilji institucije in njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganj;
 - iv. podatki in sistemi, ki se uporabljajo v procesu načrtovanja prehoda;
- d. strategija izvajanja:
 - i. pregled kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih ukrepov, sprejetih ali načrtovanih v okviru osnovnih bančnih dejavnosti in procesov za doseg ciljev iz načrta, vključno s tem, kako institucija vključuje cilje iz načrta v svoj proces odločanja in redni okvir upravljanja tveganj, dopolnjen z informacijami o ugotovljeni učinkovitosti ali ocenjenem prispevku vsakega ukrepa k ustreznim ciljem;
 - ii. prilagoditve politik in postopkov v zvezi s kategorijami finančnega tveganja ter posojilnih in naložbenih politik in pogojev za ključne gospodarske dejavnosti, sektorje in lokacije;
 - iii. spremembe v naboru storitev in produktov ter oblikovanju njihovih cen, ki podpirajo izvajanje načrta;
 - iv. naložbe in strateško razporejanje portfeljev, ki podpirajo poslovno strategijo institucije v zvezi z ESG tveganji in njeno nagnjenost k prevzemanju ESG tveganj, vključno z informacijami o produktih in storitvah, povezanih s trajnostnostjo in/ali prehodom, ter o tem, kako vse spremembe strateških odločitev glede financiranja spremljajo sorazmerni postopki upravljanja tveganj;
- e. strategija sodelovanja z nasprotnimi strankami:
 - i. politike za sodelovanje z nasprotnimi strankami, vključno z informacijami o pogostosti, obsegu in ciljih sodelovanja, vrstah morebitnih ukrepov in postopkih ali merilih za stopnjevanje;

- ii. postopki, metodologije in metrike, ki se uporabljajo za zbiranje in ocenjevanje informacij v zvezi z izpostavljenostjo nasprotnih strank ESG tveganjem ter njihovo usklajenostjo s cilji institucije in njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganj;
 - iii. rezultati sodelovanja, vključno s pregledom prilagodljivosti in odpornosti nasprotnih strank na prehod v bolj trajnostno gospodarstvo.
110. Majhne in nekompleksne institucije ter druge institucije, ki niso velike institucije, bi morale v svoje načrte vključiti vsaj elemente, zajete v točkah a(i) in (ii), b(i) in (ii), c(i), d(i) in (ii) ter e(i) in (ii) odstavka 109.
111. Institucije bi morale razmisliti o uporabi Priloge kot podpornega orodja za razvoj in formalizacijo svojih načrtov.

6.5 Spremljanje, pregled in posodobitev načrtov

112. Institucije bi morale spremljati izvajanje svojih načrtov z uporabo postopkov spremljanja in metrik v skladu z oddelkoma 5.7 in 6.3.4. Pripravljati bi morale redne napovedi, da bi ocenile, ali so sposobne doseči svoje cilje.
113. Okvir za spremljanje bi moral upravljalnemu organu omogočati, da hkrati spremlja razvoj metrik za spremljanje ESG tveganj in napredek pri doseganju mejnikov iz načrta, pri čemer bi morale biti jasno in podrobno utemeljeno, zakaj splošni ali konkretni cilji niso bili doseženi, ter ocene morebitnega učinka na različne vrste finančnih tveganj v okviru različnih ročnosti.
114. Institucije bi morale redno in vsaj vsakič, ko posodobijo svojo poslovno strategijo v skladu s členom 76(1) Direktive 2013/36/EU, pregledati in po potrebi posodobiti svoje načrte, pri čemer bi morale upoštevati posodobljene informacije, kot so nove ocene pomembnosti ESG tveganj, razvoj portfeljev in dejavnosti nasprotnih strank, novi razpoložljivi scenariji, referenčne vrednosti ali sektorske poti prehoda ter učinki sedanje ali prihodnje zakonodaje.

Priloga

Ta priloga je podporno orodje za institucije pri pripravi načrtov, zahtevanih v členu 76(2) Direktive 2013/36/EU in podrobneje opredeljenih v oddelku 6 teh smernic. Ne uvaja dodatnih zahtev, temveč za vsako ključno vsebino, zahtevano s smernicami, navaja nekaj primerov, sklicevanj in možnih metrik, ki jih lahko institucije upoštevajo pri strukturiranju in formalizaciji svojih načrtov. Institucije lahko prilagodijo obliko tega enotnega pristopa, če zagotovijo, da so v njihove načrte vključene vse potrebne ključne vsebine. Zaradi potrebe po skladnosti z drugimi veljavnimi zahtevami, kot je navedeno v oddelku 6.1 in zlasti odstavku 85, bi morale institucije zagotoviti skladnost informacij, uporabljenih za izpolnjevanje smernic, z informacijami, razkritimi v skladu z Direktivo 2013/34/EU in Delegirano uredbo Komisije (EU) 2023/2772.

6.4. Ključne sestavine načrtov	Ključne besede ali elementi zahtevane ključne sestavine	Primeri kvalitativnih in kvantitativnih vsebin in morebitne podporne metrike		Sklici na druge okvire EU	
	Pojasnila in sklicevanje na smernice	Morebitna vsebina (kvalitativna)	Morebitna vsebina (kvantitativna)	Steber 3	CSRD / ESRS

Pojasnila za branje tega orodja					
Neposreden izvelek iz oddelka 6.4, odstavek 109 Smernic	Ključne besede ali podelement	<i>Pojasnjevalne usmeritve s sklicevanjem na ustrezne oddelke ali odstavke Smernic</i>	Kvalitativni opis morebitnih vsebin, povezanih s to zahtevo smernic: - s primeri ali „opomniki“, - na primer značilnosti besedila / opisa.	Kvalitativni opis morebitnih vsebin, povezanih s to zahtevo smernic: - s primeri ali „opozorili“ pri uporabi metrik in ciljev; - na primer opozarjanje na različne vidike, ki bi jih lahko zajemal KPI.	Povezave z zahtevami stebra 3 in ESRS, ki bi jih morale institucije upoštevati, kadar je to ustrezno, da bi zagotovile skladnost in medsebojno povezanost, ter se v največji možni meri opirati na vsebinsko enake ali bistveno primerljive ustrezne informacije.
	Ključne besede ali podelement	<i>Pojasnjevalne usmeritve s sklicevanjem na ustrezne oddelke ali odstavke Smernic</i>	Vsi primeri so namenjeni le ponazoritvi.	Vsi primeri ključnih KPI / KRI so namenjeni le ponazoritvi.	Sklice na steber 3 in ESRS bo morda treba posodobiti, da bodo odražali prihodnji regulativni razvoj.

6.4. Ključne sestavine načrtov	Ključne besede ali elementi zahtevane ključne sestavine načrtov		Primeri kvalitativnih in kvantitativnih vsebin in morebitne podporne metrike		Sklici na druge okvire EU	
	Pojasnila in sklicevanje na smernice		Morebitna vsebina (kvalitativna)	Morebitna vsebina (kvantitativna)	Steber 3	CSRD / ESRS
a. Strateški cilji in okvir načrta						
i. Krovni strateški cilj na visoki ravni za obravnavanje ESG tveganj na kratek, srednji in dolgi rok v skladu s splošno poslovno strategijo in nagnjenostjo k prevzemanju tveganj.	Krovni cilj:	Vsebina se nanaša na krovni strateški cilj, ki ga institucije želijo doseči v zvezi z ESG tveganji, v skladu z vključevanjem ESG tveganj v poslovne strategije in strategije upravljanja tveganj ter nagnjenostjo k prevzemanju tveganj v skladu z oddelkoma 5.2 in 5.3.	# Kvalitativni opis strategij za zagotovitev združljivosti poslovnih modelov s prehodom na podnebno nevtrarno in trajnostno gospodarstvo, zlasti kadar je institucija zavezana tudi k zahtevam iz CSDDD in/ali CSRD, ter kako te strategije vplivajo na usmeritev in prednostne naloge pobud za upravljanje ESG tveganj.	# Krovni cilji so lahko povezani z izbranimi cilji KRI ali KPI.	Kvalitativni: preglednica 1	ESRS-E1-1 ESRS 2 - BP1 ESRS-E1-MDR-P ESRS-E1-2
	Na kratki, srednji in dolgi rok:	Vsebina se nanaša na to, kako je strateški cilj upoštevan v okviru različnih ročnosti, v skladu z oddelkom 6.3.2.	# Splošni pristopi k upravljanju ESG tveganj, ki so glede na obseg dejavnosti institucije in oceno pomembnosti opredeljena kot najpomembnejša.	# Možno je navzkrižno sklicevanje na druge dele načrta, na primer na del a(ii) ali del b.	(a) (b) preglednica 2 (a) (b) preglednica 3 (c) (d)	
ii. Celovit sklop dolgoročnih ciljev z vmesnimi mejniki za zagotovitev odpornosti poslovnega modela na ESG tveganja, vključno z	Dolgoročni cilji:	Dolgoročni cilji, ki podpirajo uresničitev krovnega cilja v obdobju najmanj deset let, v skladu z CRD in odstavkom 99 Smernic.	# Dolgoročni cilji za naslavljanje tveganj, ki izhajajo iz cilja EU za doseg neto ničelnih emisije toplogrednih	# Finančna izpostavljenost do različnih gospodarskih sektorjev.	Kvalitativni: preglednica 1 (b) (j)	ESRS-E1-1 Cilji glede zmanjšanja emisij

usklajenostjo poslovne strukture in prihodkov s temi mejniki.	Vmesni mejniki:	<i>Vmesni mejniki, ki merijo napredek pri doseganju dolgoročnih ciljev v skladu z odstavkom 100 Smernic.</i>	plinov do leta 2050, z vmesnim mejnikom v letu 2030, ki odraža cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 55 % v primerjavi ravno iz leta 1990.	# Metrike skladnosti portfelja. # Metrike za dobičkonosnost: kazalniki donosnosti in tveganju prilagojene donosnosti po ustreznih razčlenitvah (npr. po sektorjih, portfeljih, produktih). # Metrike za poslovno strategijo: v prihodnost usmerjeni KPI, ki opisujejo strategijo institucije v smislu cenovne politike, kapitala, likvidnosti in razporeditve sredstev v bilanci stanja. # Delež pravočasno doseženih ESG mejnikov.	preglednica 2 (b) (k) (l) preglednica 3 (c) (d) Kvantitativni: i: predloga 1 predloga 3	toplogrednih plinov: ESRS-E1-4
	Usklajenost poslovne strukture in prihodkov z mejniki:	<i>Kako bo institucija zagotovila, da bo na tej poti sposobna ustvarjati ustrezno donosnost.</i>	# Dolgoročni cilji in vmesni mejniki za obravnavanje tveganj, ki izhajajo iz ciljev EU, povezanih s krčenjem gozdov ali obnovo narave. # Kako institucija zagotavlja, da so njena poslovna struktura in tokovi prihodkov usklajeni z dolgoročnimi cilji in vmesnimi mejniki.			
iii. Ključne predpostavke, vhodni podatki in osnovne informacije, ki so pomembni za razumevanje splošnih in konkretnih ciljev institucij, vključno z izborom osrednjih ali referenčnih scenarijev ter	Ključne predpostavke in izbor referenčnih scenarijev:	<i>Vsebinsko se nanaša na dokumentiranje ključnih metodoloških meril in predpostavk v skladu z odstavkom 108, vključno z izborom referenčnih scenarijev v skladu z oddelkom 6.3.1.</i>	# Opredelitev in utemeljitev izbranih scenarijev, na primer scenarijev nacionalnih okoljskih agencij, Skupnega raziskovalnega	# Stopnja usklajenosti ali neusklajenosti s podnebjem povezanimi potmi prehoda in/ali referenčnimi scenariji	Kvalitativni: preglednica 1 (j) (k) (l) preglednica 2 (h) (i) (j)	ESRS-E1-SBM3 ESRS-E1-IRO ESRS-E1-9

ugotovitvami institucij, ki izhajajo iz rezultatov ocen pomembnosti ESG tveganj, ocen usklajenosti portfeljev in drugih analiz scenarijev.	Rezultati ocene pomembnosti, ocen usklajenosti portfelja in analiz scenarijev:	<i>Ključne ugotovitve in zaključki iz ocene pomembnosti, metod skladnosti portfelja in analiz scenarijev, izvedenih v skladu z oddelkom 4.</i>	središča Evropske komisije, IEA, NGFS, IPCC. # Kvalitativni opis pomembnih tveganj prehoda in fizičnih tveganj, s katerimi se srečuje institucija.	za izbrane sektorje in/ali nasprotne stranke. # Kvantitativna merila učinkov okoljskega tveganja na kategorije finančnega tveganja. # Kvantitativni rezultati ocene pomembnosti ESG tveganj.	preglednica 3 (d) Kvantitativni: predloga 3	
b. Cilji in metrike						
i. Kvantitativni cilji, določeni za obravnavanje ESG tveganj, vključno s tistimi, ki izhajajo iz procesa prilagajanja pravnim in regulativnim ciljem glede trajnostnosti v jurisdikcijah, v katerih posluje institucija, in širšimi trendi prehoda na trajnostno gospodarstvo ter metrike, ki se uporabljajo za spremljanje ESG tveganj in napredka pri doseganju ciljev.	Cilji glede ESG tveganj in metrike za spremljanje:	<i>Vsebinsa se nanaša na metrike in cilje, ki jih institucije uporabljajo v skladu z oddelkom 5.7 in 6.3.4.</i>	Ni relevantno.	# Izpostavljenosti do sektorjev ali nasprotnih strank z visokim tveganjem. # Metrike in cilji skladnosti portfelja. # Financirane emisije po ustreznih razčlenitvah. # Napredek, dosežen pri ključnih strategijah financiranja. # Nepremičninski portfelji z določenimi stopnjami energijske učinkovitosti. # Razmerje med financiranjem nizkoogljične in visokoogljične oskrbe z	Kvalitativni: preglednica 1 (b) (c) preglednica 2 (b) Kvantitativni: vse predloge	ESRS-E1-1 Cilji glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov: ESRS-E1-4
	Tveganja, ki izhajajo iz procesa prilagajanja regulativnim ciljem glede trajnostnosti:	<i>Vsebinsa se nanaša na posebne metrike in cilje za spremljanje in naslavljanje ESG tveganj, ki izhajajo iz prehoda in procesa prilagajanja relevantnim / veljavnim regulativnim ciljem, kot so cilji evropskih podnebnih pravil v skladu s členom 76(2) CRD.</i>				

				energijo (količnik ESFR). # Raven fizičnega tveganja, ki mu je institucija izpostavljena. # Informacije o tveganosti portfelja po ustreznih razčlenitvah (npr. nedonosne izpostavljenosti).		
ii. Portfelji, sektorji, razredi sredstev, poslovna področja in, kjer je ustrezno, gospodarske dejavnosti (tj. posamezne tehnologije), ki so zajeti v ciljih in metrikah za spremljanje, pri čemer je treba zagotoviti, da področja uporabe ciljev in metrik v zadostni meri odražajo naravo, obseg in zapletenost dejavnosti institucije ter njeno oceno pomembnosti ESG tveganj.	Področja uporabe:	<i>Vsebinsko se nanaša na informacije, povezane s področji uporabe ciljev in metrik ter njihovim pomenom tako z vidika tveganj kot s finančnega vidika.</i>	# Za vsak cilj: katere dejavnosti, razredi sredstev, sektorji in poslovna področja so zajeti? # Cilji na ravni institucije, razčlenjeni na bolj specifične sektorske cilje. # Cilji, ki se uporabljajo za določene portfelje, izpostavljenosti, skupine sredstev ali naložb s podobnimi značilnostmi ali tveganji. # Posebni izvedbeni cilji za posamezne projekte, tehnologije ali poslovne dejavnosti. # Zajete bilančne in zunajbilančne dejavnosti. # Izločitve iz področja uporabe ciljev in	# Odstotek ugotovljenih ESG tveganj, ki se aktivno spremljajo in upravljajo. # Odstotek poslovnih enot s cilji, povezanimi z ESG tveganji, ki so vključeni v njihove načrte delovanja. # Odstotek poslovanja v različnih regijah, za katere so vzpostavljeni cilji in pobude v zvezi z ESG tveganji. # Odstotek sektorjev, ki so pripravili posebne akcijske načrte, usklajene s cilji ESG tveganj na ravni skupine.	Kvalitativni: preglednica 1 (b) (c) (j) preglednica 2 (h) (i) Kvantitativni: vse predloge	ESRS-E1-1 ESRS 2 - MDR-T Sedanji prihodki po sektorjih: ESRS 2 - SBM -1 Cilji glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov: ESRS-E1-4

			načrtovana področja njihove uporabe.	# Doseganje sektorskih ciljev		
iii. Ročnosti, za katere se uporabljajo cilji in metrike.	Obdobja:	<i>Vsebinska se nanaša na kratkoročna, srednjeročna ali dolgoročna obdobja, s katerimi, na katere se nanašajo metrike in cilji, v skladu z oddelkom 6.3.2.</i>	# Kvalitativni opis nabora ciljev in metrik, ki se uporabljajo za kratek, srednji in dolgi rok. # Utemeljitev kratkoročnih povečanj metrik in ciljev, če je ustrezno.	# Razvoj, na primer povečanje/zmanjšanje ravni ciljev, ki jih je treba doseči v različnih obdobjih.		ESRS-E1.IRO-1_10_AR 12a ESRS-E4-1_04 13d
c. Upravljanje						
i. Struktura upravljanja v zvezi z načrte, vključno z vlogami in odgovornostmi za oblikovanje, validacijo, izvajanje, spremljanje in posodabljanje	Struktura upravljanja	<i>Struktura upravljanja v zvezi z načrtom v skladu z oddelki 6.2.1, 6.2.2 in 6.5.</i>	# Vloge in odgovornosti upravljalnega organa, vseh pododborov in treh linij obrambe.	# Pogostost sestankov upravnega odbora, namenjenih načrtu. # Zamude pri odobritvi načrta.	Kvalitativni: preglednica 1 (e) (g) (h) (q)	ESRS 2 GOV-1_AR 4

načrta ter ukrepi za stopnjevanje v primeru odstopanja od ciljev.	Postopek v primeru odstopanja in stopnjevanje:	<i>Ureditve upravljanja za sprejemanje odločitev o popravnihi ukrepih v primeru pomembnih odstopanj v skladu z odstavkoma 80 in 89.</i>	# Protokol stopnjevanja, v katerem je opredeljen postopek za obravnavo odstopanj, vključno s tem, koga bi bilo treba obvestiti in katere ukrepe bi bilo treba sprejeti.	# Število notranjih revizij, izvedenih v zvezi z načrtom. # Odstotek izvedenih revizijskih priporočil. # Število izvedenih in/ali nerešenih stopnjevanj.	preglednica 2 (d) (f) preglednica 3 (a)	
ii.Ukrepi na področju z zmogljivosti in virov, da se zagotovijo ustrezno poznavanje, spretnosti in strokovno znanje za učinkovito izvajanje načrta, vključno z usposabljanji glede ESG tveganj in z njimi povezano notranjo kulturo.	Zmogljivost in viri:	<i>Ukrepi za učinkovito izvajanje načrta, povezani z zmogljivostmi in viri, ki temeljijo na začetni oceni institucije o morebitnih vrzelih in potrebah v zvezi z notranjo kulturo ter sposobnostjo obravnavanja ESG tveganj v skladu z oddelkom 5.4.</i>	# Programi usposabljanja in razvoja za ESG tveganja. # Načrti zaposlovanja in pridobivanja zaposlenih. # Platforme za izmenjavo znanja in sodelovanje # Zavezanost vodstva.	# Stopnja zaključenega usposabljanja v zvezi z ESG tveganji. # Ugotovljene z ESG tveganji povezane vrzeli v spretnostih in znanju, # Pogostost in kakovost notranjega komuniciranja v zvezi s cilji in napredkom, povezanimi z ESG tveganji.	Kvalitativni: preglednica 1 (f) (m)	ESRS 2-GOV-1 - odstavek 23 ESRS G1 GOV-1 - odstavek 5b
iii.Politike in prakse prejemkov za spodbujanje dobrega upravljanja ESG tveganj v skladu s cilji institucije in njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganj.	Politike in prakse prejemkov:	<i>Vsebina se nanaša na to, kako institucija upošteva svojo nagnjenost k prevzemanju ESG tveganj kot del svojih politik in praks prejemkov v skladu s členom 74(1)(e) CRD.</i>	# Kvalitativni opis, kako so bile, so ali bodo politike in prakse prejemkov prilagojene zaradi uskladitve s krovnim strateškim ciljem za obravnavanje ESG tveganj ter nagnjenostjo k prevzemanju tveganj.	# Metrike, ki se uporabljajo za vključitev nagnjenosti k prevzemanju ESG tveganj v politike prejemkov. # Delež zaposlenih, pri katerih so v prejemke vključene metrike, povezane z ESG tveganji. # Uteženost različnih metrik, povezanih z	Kvalitativni: preglednica 1 (i) preglednica 2 (g) preglednica 3 (a)	ESRS 2-GOV-2 - odstavek 29 ESRS-E1-GOV-3

				ESG tveganjem, v skupnih prejemkih.		
iv. Podatki in sistemi, ki se uporabljajo v procesu načrtovanja prehoda	Podatki in sistemi:	<i>Vsebina se nanaša na podatke in sisteme, ki se uporabljajo za oblikovanje, izvajanje in spremljanje načrtov v skladu z oddelkom 4.2.2 in odstavkom 93.</i>	# Popis podatkov z opredelitvijo vseh relevantnih podatkovnih točk v zvezi z ESG tveganji ter oceno njihove razpoložljivosti in kakovosti. # Politike in postopki za zagotavljanje kakovosti podatkov.	# Odstotek zbranih in razpoložljivih ustreznih podatkovnih točk. # Odstotek sistemov in procesov, ki vključujejo podatke o ESG tveganjih	Kvalitativni: preglednica 1 (p)	ESRS 1 Dodatek B ESRS 2 AR 2 ESRS 2 SBM-1_42a ESRS-E2-4_30c ESRS-S1-6_50d ESRS-S1-7_55b
d. Strategija izvajanja						
i. Pregled kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih ukrepov, sprejetih ali načrtovanih v okviru osnovnih bančnih dejavnosti in procesov za doseg ciljev iz načrta, vključno s tem, kako institucija	Ukrepi, sprejeti ali načrtovani v okviru osnovnih bančnih dejavnosti:	<i>Vsebina se nanaša na to, kako bo institucija izvajala svoje cilje in naloge v okviru svoje osnovnih dejavnosti.</i>	# Izvajanje novih orodij za ocenjevanje ESG tveganj v sedanjih portfeljih. # Vključevanje ciljev, povezanih z ESG tveganji, v srednjeročno in	# Odstotek dejavnosti, na katere vplivajo izvedbeni ukrepi. # Odstotek poslovnih odločitev, namenjenih izvajanju ciljev načrta.	Kvalitativni: preglednica 1 (n) preglednica 2 (a)	Ključni ukrepi: ERSR-E1-1_16b ESRS-E1 MDR-A ESRS 2 MDR-A ESRS-E1-2 ESRS-E1-3

 vključuje cilje iz načrta v svoj proces odločanja in redni okvir upravljanja tveganj, dopolnjen z informacijami o ugotovljeni učinkovitosti ali ocenjenem prispevku vsakega ukrepa k ustreznim ciljem.	Spremembe rednega okvira upravljanja tveganj:	<i>Vsebinska se nanaša na to, kako bo institucija svoje cilje vključila v kombinacijo obstoječih orodij za upravljanje tveganj (npr. ICAAP, ILAAP, izjava o nagnjenosti k prevzemanju tveganj, limiti tveganj, razporejanje kapitala/portfelja, proračunski postopek, strateški načrt in načrt financiranja) v skladu z oddelkom 5.</i>	dolgoročno strateško načrtovanje in procese odločanja. # Vključevanje ESG tveganj v okvir upravljanja tveganj.	# Stopnja sprejetja orodij za upravljanje ESG tveganj.	preglednica 3 (c)	----- ESRS-E2-E5 ESRS-S1-S4 ESRS-G1 MDR-A ESRS-E3 MDR-A ESRS-E4 MDR-A ESRS-E5 MDR-A
ii. Prilagoditve politik in postopkov v zvezi s kategorijami finančnega tveganja ter posojilnih in naložbenih politik in pogojev za ključne gospodarske dejavnosti, sektorje in lokacije.	Politike in pogoji za dejavnosti, sektorje in lokacije:	<i>Politike in pogoji, ki jih urejajo, vključno s posodobitvami obstoječih politik in novo oblikovane politike, v skladu z odstavkom 46(b) in (c).</i>	# Seznam sedanjih politik in prvotno stanje ESG tveganj. # Preglednica, v katerem je podrobno opisano, katere politike in pogoji ter področje njihove uporabe bodo posodobljeni ali oblikovani ter kako, kdaj in kdo jih bo posodobil ali oblikoval.	# Stopnja sprejetja politike, na primer odstotek podružnic ali oddelkov, ki so sprejeli nove politike ESG tveganj.	Kvalitativni: preglednica 1 (d) (o) preglednica 2 (c) (e) preglednica 3 (c) (d)	ESRS-E1-1_16b ESRS-E1-2 ESRS-E1-3
	Politike in postopki v zvezi s kategorijami finančnih tveganj:	<i>Vsebinska se nanaša na prilagoditve politik in postopkov v skladu z oddelkom 5.6.</i>	# Za vsako politiko so lahko vključeni naslednji vidiki: . cilj: kako odraža strateški cilj in strategijo upravljanja tveganj ter podpira izvajanje načrta, . področje uporabe: natančna navedba poslov, lokacije, sektorja itd., ki jih	# Število pregledov in posodobitev politik ESG tveganj v zadevnem obdobju. # Odstotek poslovanja, ki je skladno s posodobljenimi politikami ESG tveganj. # Rezultati notranjih in zunanjih revizij, osredotočenih na okvir upravljanja ESG tveganj.		

			politika ureja ali vpliva nanje, . pogoji: jasna merila, ki zagotavljajo preprosto uporabo in sledenje, . izključitve: vse izključitve v skladu z nagnjenostjo k prevzemanju tveganj.			
iii. Spremembe v naboru storitev in produktov ter oblikovanju njihovih cen, ki podpirajo izvajanje načrta.	Nabor in oblikovanje cen storitev in produktov:	<i>Vsebina se nanaša na to, kako bo institucija prilagodila svoj nabor storitev in produktov ter določanje njihovih cen na podlagi meril, relevantnih za ESG tveganja, ter strategije upravljanja tveganj in notranje politike institucije v zvezi s kapitalom v skladu z odstavkom 46b.</i>	# Oblikovanje cen na podlagi tveganj: prilagoditev cen na podlagi profila ESG tveganj posojilojemalca ali projekta. # Spodbude za zmanjševanje tveganja: zagotavljanje spodbud strankam, ki izvajajo učinkovite strategije za zmanjševanje ESG tveganj.	# Pogostost in obseg prilagoditev oblikovanja cen na podlagi profilov ESG tveganj. # Število strank, ki izkoriščajo cenovno spodbudo.	Kvalitativni: preglednica 1 (r) preglednica 2 (j) preglednica 3 (d)	Dejavnosti, ki niso združljive s preходом: ESRS-E1.IRO-1 AR12
iv. Naložbe in strateško razporejanje portfeljev, ki podpirajo poslovno strategijo institucije v zvezi z ESG tveganji in njeno nagnjenost k prevzemanju ESG tveganj, vključno z informacijami o produktih in/ali storitvah, povezanih s trajnostnostjo in preходом, ter o tem, kako vse spremembe strateških odločitev glede financiranja spremljajo sorazmerni postopki upravljanja tveganj.	Produkti in storitve, povezani s trajnostnostjo in preходом:	<i>Vrste finančnih instrumentov (zeleni krediti in krediti, povezani s trajnostnostjo, obveznice, hipoteke, skladi ...) in svetovalne storitve, ki jih ponuja ali upravlja institucija.</i>	# Strategija, politike in merila za zelene hipoteke, posojila in obveznice ali hipoteke, posojila in obveznice, povezane s preходом ali ESG tveganji.	# Rast trajnostnega financiranja: celoletna rast obsega in deleža trajnostnega financiranja. # Stopnja neplačil pri zelenih ali s preходом ali ESG tveganji povezanih hipotekah ali posojilih.	Kvalitativni: preglednica 1 (m) (r) preglednica 2 (e) Kvantitativni: predloge od 6 do 10	ESRS-E1-3 ESRS-E4-1 AR 1 e Vsebine glede prizadetih skupnosti: ESRS-S3-4 AR 34 b
	Usklajenost strateških finančnih odločitev s	<i>Vsebina se nanaša na to, kako bo institucija, ko se odloči prilagoditi svojo poslovno strukturo in strategijo,</i>	# Diverzifikacija posojilnih in naložbenih portfeljev na podlagi meril, relevantnih za ESG	# Delež novih financiranih projektov, za katere se opravi		

	postopki upravljanja tveganj:	<i>zagotovila, da te spremembe ustrezajo ureditvi upravljanja tveganj, ki jo je treba vzpostaviti v skladu z oddelkom 5.</i>	tveganja, npr. v smislu gospodarskih sektorjev ali geografskih območij. # Politike kreditnega tveganja za zelena posojila in hipoteke. # Kako institucija, ki financira projekte na področju energije iz obnovljivih virov, zagotavlja, da so projekti skladni z okoljskimi predpisi, da bi se izognila pravnim tveganjem in tveganjem ugleda.	celovita ocena ESG tveganj. # Odstotek odločitev o kreditih, v katerih se izrecno upoštevajo ESG tveganja. # Profitne marže pri produktih, povezanih z ESG tveganji: primerjava profitne marže med produkti, povezanimi z ESG tveganji, in tradicionalnimi produkti.		
e. Strategija sodelovanja z nasprotnimi strankami						
i. Politike za sodelovanje z nasprotnimi strankami, vključno z informacijami o pogostosti, obsegu in ciljih sodelovanja, vrstah morebitnih ukrepov in postopkih ali merilih za stopnjevanje.	Politike sodelovanja z nasprotnimi strankami:	<i>Jasne politike, ki jih bo institucija izvajala za vključevanje določenih nasprotnih strank, da bi dosegla svoje strateške cilje in cilje glede upravljanja tveganj, ob upoštevanju rezultatov ocene pomembnosti in metod za merjenje tveganj, v skladu z odstavkom 46a.</i>	# Namen in splošni cilj, na primer razumevanje profila tveganja in/ali preverjanje skladnosti z nagnjenostjo k prevzemanju tveganj in cilji. # Razpoložljive rešitve za nasprotno stranko. # Postopek stopnjevanja in validacije.	# Odstotek nasprotnih strank, s katerimi je bil vzpostavljen dialog ali se načrtuje vzpostavitev dialoga. # Odstotek nasprotnih strank, za katere je bila izvedena ocena ESG tveganj. # Delež zajetih sektorjev, produktov in poslovnih področij.	Kvalitativni: preglednica 1 (d) (o) preglednica 2 (c) preglednica 3 (b) (c)	ESRS 2-SBM 2

ii.Postopki, metodologije in metrike, ki se uporabljajo za zbiranje in ocenjevanje informacij v zvezi z izpostavljenostjo nasprotnih strank ESG tveganjem ter njihovo usklajenostjo s cilji institucije in njeno nagnjenostjo k prevzemanju tveganj.	Postopek, metode in metrike za ocenjevanje ESG tveganj:	<i>Vsebinska se nanaša na to, kako institucija uporablja metode, ki temeljijo na izpostavljenostih, sektorjih, portfeljih in skladnosti portfeljev v skladu z oddelkom 4.2.3.</i>	# Izvedba skrbnega pregleda za opredelitev nasprotnih strank z visokim tveganjem na podlagi vnaprej določenih meril. # ESG tveganja, ki se odražajo v notranjih ali zunanjih ocenah tveganja in/ali bonitetnih ocenah. # Metode za merjenje prilagajanja izbranih nasprotnih strank s podnebjem povezanim potem prehoda.	# Odstotek nasprotnih strank, pri katerih se izvaja skrbni pregled glede ESG tveganj. # Spremembe bonitetnih ocen nasprotnih strank zaradi vpliv ESG tveganj. # Koncentracija izpostavljenosti v določenih sektorjih, ki imajo povečano tveganje prehoda ali fizično tveganje. # Vključenost v z ESG povezane polemike ali incidente.	Kvalitativni: preglednica 1 (k) (l) preglednica 2 (i) (k)	ESRS-E1.IRO-1 ESRS-E4-1.AR-1 ^a
iii.Rezultati sodelovanja, vključno s pregledom prilagodljivosti in odpornosti nasprotnih strank na prehod v bolj trajnostno gospodarstvo.	Rezultati	<i>Vsebinska se nanaša na rezultate sodelovanja, ki omogočajo smiselno razlago profila tveganja nasprotnih strank in ukrepov, ki jih je sprejela institucija, v skladu z odstavkom 81e(ii).</i>	# Merila, ki se uporabljajo za opredelitev nasprotnih strank s pomembnimi ESG tveganji, ki morda zahtevajo takojšnjo obravnavo. # Prilagoditev kreditnih pogojev, kot so obrestne mere ali zahtevana zavarovanja, na podlagi ocene ESG tveganj. # Okrepljen skrbni pregled, na primer izvajanje strožjih postopkov skrbnega pregleda za nasprotne	# Pozitivne (oz. katera koli podkategorija) ali negativne (oz. katera koli podkategorija) ocene odpornosti teh nasprotnih strank in njihove usklajenosti s cilji in nagnjenostjo institucije k prevzemanju tveganj. # Število in vrste nadaljnjih ukrepov, ki jih je sprejela institucija.	Kvalitativno preglednica 1 (o) preglednica 2 (m) preglednica 3 (c) (d)	ESRS-E1 ESRS 2 -SBM-2_45a AR 16

			stranke z visokim tveganjem. # (Bolj) ciljno usmerjeno sodelovanje, na primer priprava posebnih načrtov za sodelovanje za obravnavanje opredeljenih ESG tveganj, kot je določanje ciljev za izboljšave ali ponujanje novih finančnih produktov, prilagojenih potrebam nasprotnih strank.			
--	--	--	--	--	--	--

